

LCJ Handreiking +16

Hij voor mij – Het lijden van Christus

Leidingdeel – introductie en achtergronden

Inhoud

Voorwoord	2
Uitleg leidingdeel	2
Literatuur.....	3
Didactische informatie	4
Schets 1 – De duivel onze zwakheid en zonde.....	6
Schets 2 – De Joodse leiders onze verharding en afwijzing.....	11
Schets 3 – Zijn volk ons ongeloof.....	17
Schets 4 – Zijn discipelen onze hardleersheid en ons verraad.....	23
Schets 5 – De Romeinen onze wereld en ons ego	29
Schets 6 – Gods toorn I onze schuld.....	36
Schets 7 – Gods toorn II onze val	41

Voorwoord

Beste leidinggevende,

Voor je ligt het leidingdeel dat hoort bij de Handreiking Bijbelstudie 'Hij voor mij' over het lijden van Christus. In zeven schetsen zal vanuit de verschillende personen die om de Heere Jezus heen staan, het lijden van de Heiland bestudeerd worden.

We hopen dat met dit materiaal Gods Woord dichtbij de harten van jongeren gebracht wordt, in het besef dat de werking van Gods Geest daarbij nodig is. We hopen dat deze Handreiking voor veel jongeren tot zegen mag zijn. Gezegende bijeenkomsten toegewenst!

Uitleg leidingdeel

In het leidingdeel vind je eerst een literatuurlijst en een korte didactische aanwijzing. Vervolgens wordt er per schets informatie gegeven onder de volgende kopjes:

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Onder dit kopje staat wat je voor elke bijeenkomst nodig hebt aan materialen.

Opening

- Hier staat het te lezen bijbelgedeelte en worden enkele suggesties gegeven om te zingen. De liederen die aangegeven staan, komen uit de gele zangbundel (Uitgeverij Boekencentrum, Zoetermeer).
- Daarnaast wordt een tweede suggestie gegeven voor een bijbelgedeelte, indien er twee avonden over de schets belegd worden.
- Ook worden er zaken genoemd waarvoor gebeden of gedankt kan worden.

Doelstelling

- Onder dit kopje worden in een paar regels de doelen van de avond benoemd.

Alternatieve startopdracht

- Onder dit kopje staat een alternatieve startopdracht, om bijvoorbeeld te gebruiken bij een tweede avond of als alternatief voor de startopdracht die bij de schets staat.

Achtergrondinformatie

- Onder dit kopje tref je een uitleg aan over het thema van de schets. Er wordt een verbinding gemaakt tussen degene door wie Jezus lijdt en onze zonden.
- Ook vind je er een exegese van het bijbelgedeelte dat centraal staat in de schets.

Antwoorden op de vragen en suggesties voor een gesprek

- Onder dit kopje tref je de antwoorden op de vragen uit de Handreiking aan.
- Het is van belang om je te realiseren dat je niet alle opdrachten van een schets moet behandelen. Kies zelf een aantal opdrachten uit die je relevant en passend vindt voor jouw doelgroep.

Literatuur

Hieronder tref je een literatuurlijst aan, die gebruikt is bij de totstandkoming van deze schets. Indien gewenst kun je zelf een of meerdere boeken van deze lijst gebruiken bij je voorbereiding.

Studiebijbels

Tekst voor Tekst, de Heilige Schrift kort verklaard en toegelicht (1987). Oeveren, B. van, e.a. 's-Gravenhage: Boekencentrum.

HSV-studiebijbel (2014). Paul, M.J. en Hofman, T.M. (Red.). Heerenveen: Royal Jongbloed.

Bijbel met Uitleg (2015). Apeldoorn: De Banier.

Commentaren

Commentaar op het Nieuwe Testament, Mattheüs (1990). Bruggen, J. van. Kampen: Uitgeverij Kok.

Commentaar op het Nieuwe Testament, Markus (1988). Bruggen, J. van. Kampen: Uitgeverij Kok.

Commentaar op het Nieuwe Testament, Lukas (1993). Bruggen, J. van. Kampen: Uitgeverij Kok.

Commentaar op het Nieuwe Testament, Johannes (1997). Houwelingen, P.H.R. van. Kampen: Uitgeverij Kok.

Boeken overig

Brieven uit de hel (2016). Lewis, C.S. Kampen: Uitgeverij Kok.

Brieven van Heer Foulgrin (2001). Alcorn, Randy. Apeldoorn: Uitgeverij Novapres.

Didactische informatie

Het bespreken van de vragen kun je variëren. Hieronder volgen enkele manieren waarop je de vragen kunt bespreken.

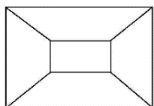
Denken > delen > uitwisselen

Het *denken*, *delen* en *uitwisselen* is een proces waarbij jongeren eerst zelf nadenken, daarna in een klein groepje hun gedachten delen en deze ten slotte in de grotere groep uitwisselen. Het voordeel van deze werkwijze is dat de betrokkenheid gestimuleerd wordt. Bovendien wordt door het uitwisselen van gedachten en het gezamenlijk formuleren van een antwoord het aantal meningen beperkt. Dat maakt de gezamenlijke nabespreking overzichtelijker. Hieronder wordt een aantal didactische werkvormen uitgelegd, waarmee aan dit proces van *denken*, *delen* en *uitwisselen* gestalte kan worden gegeven.

Eén-tweetje

Vraag de jongeren om individueel over een vraag of opmerking na te denken (en eventueel iets op te schrijven). Daarna bespreken ze in tweetallen hun antwoorden. Eventueel wordt per tweetal een beste antwoord gekozen. Dit antwoord wordt vervolgens plenair uitgewisseld. Uitbreiding: de tweetallen bespreken de antwoorden met een ander tweetal. Per viertal wordt het beste antwoord gekozen, dat vervolgens plenair wordt uitgewisseld.

Placemat

De placemat is een variant van het 'Eén-tweetje', waarbij papier en pennen worden gebruikt. Gebruik bij voorkeur een vel op A3-formaat. Verdeel het vel papier zoals in het voorbeeld. Elke jongere denkt individueel na over een vraag of opmerking, waarna hij het antwoord opschrijft in één van de hoekpunten. De groepsleden bespreken de antwoorden die zijn opgeschreven in de hoekpunten. De gemeenschappelijke antwoorden of het beste antwoord wordt in het middenvak opgeschreven. Het antwoord in het middenvak kan plenair worden uitgewisseld.

Expertgroep

De jongeren denken in verschillende groepen na over een deelonderwerp. Elke groep is nu expert in (heeft kennis over) één deelonderwerp. Vervolgens worden nieuwe groepjes gevormd waarin alle bestudeerde deelonderwerpen vertegenwoordigd zijn. Elke jongere is binnen de nieuwe groep expert in een deelonderwerp. De eerder opgedane kennis wordt in de nieuwe groep gedeeld.

Voorbeeld: Elk groepje jongeren verdiept zich in één vraag. Vervolgens worden nieuwe groepjes gevormd waarbij in elk groepje alle vragen zijn vertegenwoordigd. Elk groepslid is 'expert' in één vraag en deelt deze kennis met de andere groepsleden.

Meningen uitwisselen

Om het *uitwisselen van meningen* te stimuleren, kunnen onder meer de volgende werkvormen worden gebruikt.

Gekleurde kaarten

Elke jongere beschikt over een rode en groene (en eventueel oranje) kaart. Er kunnen ook andere kleuren worden gebruikt. Een stelling wordt geprojecteerd en/of voorgelezen. De jongeren steken één van de kaarten op (rood=niet mee eens; groen=mee eens; oranje=twijfel). De meningen worden geïnventariseerd en eventueel genoteerd. Het opsteken van kaarten is een goede aanleiding om door te vragen naar argumenten.

Duimen

In plaats van gekleurde kaarten wordt een duim opgestoken. Duim rechtop = mee eens; duim naar beneden = niet mee eens; duim horizontaal opgestoken = twijfel.

Binnen- en buitenkring

Verdeel de jongeren in twee gelijke groepen. De eerste groep vormt een kring. De tweede groep gaat hier in een kring omheen staan: de buitenkring.

Een jongere uit de binnenste kring vertelt een mening of antwoord aan een jongere uit de buitenkring. Laat één van de kringen op een bepaald moment één of meerdere plaats(en) draaien, zodat een nieuw tweetal ontstaat en de meningen/antwoorden opnieuw worden uitgewisseld. Herhaal het draaien en uitwisselen een aantal keren.

Inventariseren

Om op een speelse manier antwoorden of meningen te *inventariseren* kunnen onder meer de volgende werkvormen worden gebruikt.

Post-its

Laat de jongeren hun antwoord of mening opschrijven op een post-it, een memoblaadje met plakstrip. Laat de beschreven memoblaadjes opplakken op een centrale plaats. De post-its kunnen, indien gewenst, door de jongeren gegroepeerd worden rond vergelijkbare antwoorden of meningen. Bespreek de reacties.

Muurtje bouwen

Antwoorden of meningen worden op een A4 papier geschreven. Bij de gezamenlijke bespreking wordt met de A4 papieren een muurtje gebouwd. De belangrijkste antwoorden en meningen worden onderop geplakt, de minder urgente zaken komen daarbovenop. Gebruik plakband of kneedgum om het papier op te hangen.

Woordweb

Inventariseer antwoorden of meningen op een whiteboard, flap-over of groot vel papier. Maak een woordweb waarin informatie kernachtig en geordend wordt weergegeven. Opmerkingen over hetzelfde onderwerp worden in kernwoorden bij elkaar opgeschreven.

Schets 1 – De duivel | onze zwakheid en zonde

Mattheüs 4:1-11

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende
- Voor elke jongere een A4 en pen (startopdracht)
- Vellen papier (vraag 3, uitbreiding vraag 5, vraag 11)

Opening

- Te lezen bijbelgedeelte:
 - ✓ Mattheüs 4:1-11
 - ✓ Deuteronomium 8:1-3
 - ✓ Romeinen 5:12-21
- Vanuit de belijdenis:
 - ✓ H.C. zondag 52
- Suggesties om te zingen:
 - ✓ Psalm 139:1 en 14
 - ✓ Gebed des Heeren: 6, 7 en 8
 - ✓ Avondzang: 5 en 7
 - ✓ Leer mij, o Heer'
 - ✓ Welzalig de man die niet wandelt
 - ✓ Zoek eerst het Koninkrijk van God
 - ✓ Zo lief had God de Vader ons
- Dankpunten:
 - ✓ Dat de Heere Jezus staande is gebleven tijdens de verzoeking, dat Hij de duivel uiteindelijk verslagen heeft.
 - ✓ Voor Gods liefde en genade, dat alles volbracht is.
- Gebedspunten:
 - ✓ Om de hulp en leiding van de Heilige Geest om staande te blijven in de verzoeking.
 - ✓ Voor hen die zuchten onder de aanvallen van de duivel.

Doelstelling

- De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende kernvragen beantwoorden:
 1. Hoe heeft Jezus geleden door toedoen van de duivel?

2. Wat betekent dat voor mij?

Alternatieve startopdracht

- Praat met de jongeren door over verzoeking en verleiding. Herkennen ze dit in hun leven? Maak het persoonlijk door iets van je eigen ervaringen te delen.
Het kan ook helpend zijn om iets uit het boek 'Brieven uit de hel' van C.S. Lewis of 'Brieven van Heer Foulgrin' van Randy Alcorn voor te lezen en te bespreken. In beide boeken wordt op een aangrijpende manier geschreven over de listen van de duivel.
Een citaat van C.S. Lewis: 'De veiligste weg naar de hel is de geleidelijke – de flauwe helling, gerieflijk asfalt, zonder plotselinge bochten, zonder kilometerpaaltjes, zonder wegwijzers.'
- Begin met het woordweb (vraag 3) of de studieopdracht (vraag 5).

Achtergrondinformatie

Jezus lijdt door toedoen van de duivel | onze zwakheid en zonde door verleiding

De duivel is de grootste vijand van God en ook van ons mensen. Het is hem gelukt Adam en Eva te verleiden en hen onder zijn heerschappij te brengen. Vanaf Genesis 3 wordt ons leven beheerst door de macht van de duivel. Alleen Christus kan ons verlossen uit deze macht. Maar ook als we niet meer onder de heerschappij van de duivel leven, valt hij ons nog wel aan. Steeds weer verleidt hij ons tot zonden. En wij laten ons verleiden om ons van onze goede God af te keren. We kunnen in eigen kracht geen stand houden. Maar wat ons niet lukt, doorstaat Jezus wel. Hij lijdt onder de verleiding van de duivel, maar houdt stand om ons uit zijn macht te bevrijden. Hij voor mij!

Mattheüs 4:1-11

Vers 1-4 De Heere Jezus wordt voorbereid en geschikt gemaakt voor Zijn taak op aarde door de zalving met de Heilige Geest. Wie vol is van de Heilige Geest, is gewapend tegen de aanvallen van de satan. Maar juist dan komt de duivel ook om je te verzoeken, om het werk van God te verstoren.

Een periode van veertig dagen komen we in de Bijbel ook tegen bij Mozes die veertig dagen op de Sinaï verkeerde en Elia die veertig dagen in de woestijn was. Van hen beiden lezen we ook dat ze al die tijd vastten. Na veertig dagen van vasten heeft Jezus honger. Hij was tenslotte naast God ook gewoon mens. Satan maakt gebruik van lichamelijke of psychische zwakheid om juist dan aan te vallen. Toen, en nu nog steeds. Deze verzoeking is dubbel groot: Met het veranderen van stenen in brood zou de Heere Jezus zowel Zijn honger kunnen verzadigen als satan tonen dat Hij almachtig is. Maar daarmee zou Hij niet meer in totale afhankelijkheid van God de Vader leven en net als Adam en Eva gehoor geven aan satans influisteringen.

Jezus verslaat satan met het zwaard van het Woord. De mens zal bij brood alleen niet leven maar bij alle Woord van God (Deuteronomium 8:3). Dit doen was het eten en drinken van de Heere Jezus. Wij moeten niets doen dat er de schijn van heeft satan een plaats te geven. Hoewel de Heere Jezus veel wonderen verrichtte, lezen we nergens dat Hij dit ten behoeve van Zichzelf deed.

Vers 5-7 De tweede verzoeking draait om vertrouwen. Satan gebruikt hierbij heel listig een bijbelcitaat. Maar als een engel van het licht komt hij met slechts een halve waarheid. Dat is zijn tactiek nog steeds. Hij komt niet vaak met een directe leugen. Juist daarom moeten we zo waakzaam zijn en in navolging van de Heere Jezus altijd Schrift met Schrift vergelijken.

God verzoeken is: eisen dat de HEERE bewijst dat Hij er is. Anders gezegd: niet willen geloven, maar alleen willen zien en ervaren. Jezus wilde ons leren Zijn Vader te vertrouwen op Zijn Woord, ook als de omstandigheden zorgelijk zijn.

Vers 8-10 De derde verzoeking richt zich op macht. Slechts één buiging en alle koninkrijken van de aarde zijn voor Jezus. In Zijn reactie ontkent de Heere Jezus niet dat de duivel macht heeft over de koninkrijken van de aarde. Sommige verklaarders menen dat de satan inderdaad voor een tijd deze (afgeleide) macht gekregen heeft. Anderen beschouwen dit als een leugen waarmee Hij Jezus wil verleiden tot aanbidding. Als dat echter zou gebeuren, zou de Heere Jezus van het pad van gehoorzaamheid aan Zijn Vader afgebracht zijn. Bovendien kwam Hij niet om een aards Koninkrijk te stichten. Uit deze verzen blijkt dat satan als God wil zijn. Nog steeds belooft hij mensen alle schatten van de wereld als hij in ruil daarvoor maar hun hart en aanbidding kan krijgen.

Jezus gaat niet met de duivel in discussie maar wijst de verzoeking meteen af, opnieuw met het Woord. Er is er maar Eén die onze aanbidding moet krijgen. Dat is tegelijk ook de Enige die ons werkelijk gelukkig kan maken. Alleen in Zijn koninkrijk is het werkelijk veilig.

Vers 11 Wat Jakobus schrijft, 'wederstaat de duivel, en hij zal van u vlieden' (Jakobus 4:7) is alleen mogelijk omdat Jezus dat eerst gedaan en daarmee ook voorgedaan heeft. Het kan alleen in Zijn kracht én door het Woord te gebruiken. Tegelijk moeten we goed bedenken dat Hij de gelovigen steeds slechts 'voor een tijd' alleen laat. Dit is tijd die als rustperiode een geschenk van God is.

Jezus krijgt voor even rust. Rusttijd waarin de engelen kwamen om Hem te dienen. Dat zal wat geweest zijn. De engelen die vol eerbied Hem van voedsel en drinken voorzien. Hier zie je iets van wat Jezus gaat verdienen. De woestijn wordt een paradijs.

Uit de Bijbel Met Uitleg: Duivel

Het woord 'duivel' is afgeleid van een Grieks woord dat 'hij, die alles uit elkaar gooit' betekent. De duivel scheidt altijd verwarring. In het Hebreeuws heet hij satan. Dit woord komt uit de rechtspraak en betekent een vijandig gezinde aanklager voor de rechtbank (vgl. 2 Sam. 24, Job 1, Zach. 3:1 en Ps. 109:6). Jezus noemt hem de vader van de leugen en een 'mensenmoordenaar van den beginne' (zie Joh. 8:44).

De duivel kwam al voor de zondeval in opstand tegen God (zie Joh. 8:44 en Judas 1:6). Hij staat van af die tijd aan het hoofd van de gevallen engelen. Hij verleidt de mens tot opstand tegen God.

God beloofde in Genesis 3:15 een sterke Held Die de kop van de satan zal vermorzelen. Uiteindelijk zal satan verdwijnen in de poel die brandt van vuur en sulfere (zie Openb. 20:14). Zolang dat nog niet et geval is, gaat hij briesend rond. In de kleine tijd die hij heeft, probeert hij als een slechte verliezer alles te vernielen.

Alleen Jezus kan de verzoeken van de duivel weerstaan (Matth. 4) en weet hem te overwinnen (Mark. 3:27). Hij heeft hem de hemel uitgeworpen (zie Luk. 10:18, Joh. 12:31 en Openb. 12:7-9).

Naast duivel en satan noemt het Nieuwe Testament de satan ook: de boze, de vijand, de verzoeker, de overste van deze wereld, de god van deze eeuw (2 Kor. 4:4) en de overste van de macht van de lucht (Ef. 2:2).

Uit de Bijbel Met Uitleg: Verzoeking

De duivel verzoekt Jezus in de woestijn. De woestijn is een plaats van eenzaamheid en beproeving. De periode die iemand doorbrengt in de woestijn, heeft te maken met inkeer en voorbereiding. Jezus bereidt Zich voor op Zijn werk.

Satan verzoekt zowel de eerste als de tweede Adam (vgl. Rom. 5:12-21) op dezelfde manier: hij wil ook nu Jezus de grenzen laten overschrijden die God heeft ingesteld. Voor de eerste Adam bestond de verzoeking uit het overschrijden van de grens om als God te (willen) zijn. De verzoeking voor de tweede Adam, Christus, is dat Hij niet verdergaat op Zijn (Zelfgekozen) weg van vernedering. Bij zowel Adam als Christus gaat het om volkomen vertrouwen op God. Jezus zwicht niet voor de duivel. Keer op keer wijst Hij hem terecht. Jezus gebruikt daarbij niet Zijn eigen woorden, maar valt terug op Gods Woord om de duivel te weerstaan.

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

Mooi om dit blad op verschillende volgende bijeenkomsten nog eens terug te laten komen. De jongeren maken zo een persoonlijke samenvatting van de Handreiking.

De antwoorden op deze vragen zijn in uitgebreide vorm terug te vinden in bovenstaande achtergrondinformatie, maar bij elke vraag geven we hieronder de kern weer.

1. -
2.
 - a. Hij is gekomen om zondaren zalig te maken, om te lijden en sterven en zo de losprijs voor Zijn volk te betalen.
 - b. Al vanaf het begin van Zijn leven heeft Hij geleden. Er was voor Hem geen plaats in Bethlehem, Hij moest vluchten vanwege de kindermoord en tijdens Zijn openbare optreden bereikte het lijden zijn hoogtepunt toen Hij gekruisigd werd.
3. *Laat de jongeren zoveel mogelijk opschrijven over wat ze weten vanuit de Bijbel over de woestijn. Stel zo nodig vragen: Welke woestijnen ken je? Wat gebeurde er in de woestijn? Wat is de betekenis van woestijn? Gebruik hulpmiddelen als een concordantie (of zoekfunctie op internet).*

4.
 - a. De Heere wil zien of Zijn volk zich aan de wet houdt.
 - b. Steeds opnieuw week het volk van de (dienst aan de) Heere af.
5. *Een mooie studieopdracht voor extra verdieping. Geef elke jongere een tekst en laat in eigen woorden weergeven wat die tekst zegt over de duivel. Het is leuk om alle antwoorden op te laten schrijven op grote vellen papier. Iedereen kan na afloop alle bevindingen lezen.*
6.
 - a. De Middelaar moet zowel God als mens zijn. Zie H.C. zondag 6.
 - b. Hij heeft de macht om de duivel te weerstaan.
 - c. *Persoonlijk antwoord.*
7.
 - a. Hij citeert het Woord van God. Je zou ook kunnen zeggen: Hij hanteert het zwaard van Gods Woord.
 - b. Dat de enige manier om de duivel aan te kunnen, is door hem met Gods Woord te verslaan. We mogen in de strijd vasthouden aan Gods beloften.
8.
 - a. Alleen als je Gods Woord kent, kun je het gebruiken in de strijd.
 - b. *Persoonlijk.*
 - c. *Persoonlijk.*
 - d. *Persoonlijk.*
9.
 - a. De Heere Jezus heeft gedaan wat wij als mens niet konden. Adam had de strijd verloren, de Heere Jezus heeft als de tweede Adam de strijd gewonnen. Zie ook Rom. 5:12-21.
 - b. *Persoonlijk.*
10. -
11. *Mooie opdracht voor de talige, creatieve JV-leden. Je staat er van te kijken wat er uit zo'n opdracht voort kan komen, als er even de tijd voor gegeven wordt.*

Slotopdracht

Laat de jongeren voor zichzelf nadenken over deze vragen. Evt. kunnen ze er nog iets over op schrijven op het A4 van de startopdracht.

Schets 2 – De Joodse leiders | onze verharding en afwijzing

Markus 3:1-6

Markus 14:53-65

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende
- Bord / grote vellen papier met schrijfbenodigheden voor de startopdracht
- Tekenmateriaal (en evt. verf) voor vraag 7

Opening

- Te lezen bijbelgedeelte:
 - ✓ Markus 3:1-6
 - ✓ Markus 14:53-65
 - ✓ Markus 7:1-23
 - ✓ Mattheüs 12:22-32
 - ✓ Mattheüs 22:15-22
- Suggesties om te zingen:
 - ✓ Psalm 95:4 en 5
 - ✓ Psalm 51:3 en 5
 - ✓ Psalm 25:6
 - ✓ Create in me a clean heart
 - ✓ Lam Gods, dat zo onschuldig
 - ✓ Leer mij, o Heer'
- Dankpunten:
 - ✓ Dank de Heere Jezus voor Zijn Middelaarswerk.
 - ✓ Dank God dat we tot op de dag van vandaag Zijn Woord mogen horen.
- Gebedspunten:
 - ✓ Bid om de leiding van de Heilige Geest dat we ons niet verharden maar laten leiden.
 - ✓ Bid voor het Joodse volk, dat ook zij de Heere Jezus als hun Messias zullen gaan zien.

Doelstelling

De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende kernvragen beantwoorden:

1. Hoe heeft Jezus geleden door toedoen van de Joodse leiders?
2. Wat betekent dat voor mij?

Alternatieve startopdracht

- Zing met elkaar enkele liederen over het lijden van de Heere Jezus.
- Vraag 7b en c kunnen ook goed gebruikt worden als startopdracht.

Achtergrondinformatie

Jezus lijdt door toedoen van de Joodse leiders | onze verharding en afwijzing

In de loop van het evangelie merk je dat de Joodse leiders steeds meer verhard worden voor de woorden en daden van Jezus. Zij lijken in de evangeliën zelfs beter door te hebben wie Jezus is dan de discipelen en de scharen. Toch verzetten zij zich willens en wetens tegen Hem. Het leidt zelfs tot Jezus' dood. Jezus' houding tegenover hen is vaak scherp, maar toch altijd bewogen. Ook hen blijft Jezus liefhebben. Een aantal van hen komt ook tot geloof, zoals Nicodemus.

Deze groep houdt ons een spiegel voor. Wie beseft wie Jezus Christus is, kan niet vrijblijvend onder het evangelie blijven zitten en zondag-in, zondag-uit naar de kerk blijven gaan. Wie zich niet aan Jezus' reddende liefde gewonnen wil geven, zal steeds meer verhard worden. Maar je hoeft niet alleen religieus fanaticus te zijn om Christus af te wijzen. De farizeeën laten ook zien wat er bij ons diep van binnen leeft: wij verdragen geen God boven ons en geen Redder voor ons. Jezus moest komen om te lijden voor onze afwijzing en verharding.

Markus 3:1-6

Markus beschrijft in hoofdstuk 2-3:6 maar liefst vijf geschillen met de Joodse leiders. In 2:1-12 gaat het over de vergeving van zonden; in 2:15-17 over het eten met zondaars; in 2:18-22 over het vasten; in 2:23-28 over de sabbat. In de eerste verzen van Markus 3 vindt er opnieuw een geschil over de sabbat plaats. Dit loopt uit op het besluit om Jezus te doden (3:6).

Vers 1 Het is sabbat en Jezus bezoekt de synagoge. 'Opnieuw' staat er nadrukkelijk. Het geeft aan dat deze synagoge voor Hem geen onbekende plaats is. Het zou goed kunnen dat het om de synagoge van Kapernaüm gaat (zie Markus 1:21). Als je deze geschiedenis in Lukas 6 leest, zie je dat de genezing niet op dezelfde sabbat plaatsvindt als het plukken van de aren.

Vers 2 In Markus 2:28 zegt Jezus dat Hij Heere is van de sabbat. Hij regeert over deze hele wereld, en dus ook over de sabbat. Dit betoont Hij ook in het genezen van een verschroepelde hand. Doelbewust stapt de Heere Jezus in de val die de schriftgeleerden voor Hem opgezet hebben. Het 'beschuldigen' is een juridische term; de schriftgeleerden willen bewijzen tegen Jezus verzamelen.

Vers 3-4 Voordat Jezus de man geneest, stelt hij de joodse leiders een vraag. 'Goed doen op de sabbat' past helemaal binnen de wetten van het Oude Testament. Alle wetten die de farizeeën toegevoegd hadden, zijn met recht wettisch te noemen. Ze vergeten dat de liefde – goed doen – de vervulling van de wet is. Tegenover de Heere Jezus Die niets dan goed wil doen, staan de Joodse leiders die – op de sabbat nota bene – bezig zijn bewijzen te verzamelen om Jezus ter dood te veroordelen. Ze kunnen dan ook eenvoudigweg geen antwoord geven op de vraag van de Heere Jezus.

Vers 5 De Heere Jezus kent hun harten en weet dat ze zich verharden. Doelbewust zetten ze Hem aan de kant. Ze wijzen Hem af. Daarover toornst de Heiland, en tegelijk vervult het Hem met droefheid. Hij is begaan met hen die uit zijn op Zijn dood. De man gehoorzaamt Jezus op Zijn Woord en zijn hand wordt gezond.

Vers 6 Opnieuw gaan de farizeeën op de sabbat aan het werk: ze beleggen een vergadering met de herodianen. Dit zijn volgelingen van Herodes; zij zijn aangesteld om de politieke orde te bewaken. Vaak behoren zij tot de sadduceeën, een meer vrijzinnige stroming. Hoewel de farizeeën een slechte relatie met de sadduceeën hebben, vinden ze elkaar hier in hun haat tegen Jezus.

Markus 14:53-65

Vers 53 Jezus wordt naar de hogepriester Kajafas (Mattheüs 26:57) gebracht. Hij is de voorzitter van het Sanhedrin, de Joodse Raad. De Raad kwam normaliter samen in een zaal van het tempelcomplex, maar is nu verzameld in het huis van Kajafas. Het Sanhedrin telde ongeveer zeventig leden en bestond uit de drie groepen die in vers 53 worden genoemd.

Vers 54 Petrus is er toch in geslaagd Jezus op afstand te volgen en weet tot de binnenplaats van het huis door te dringen. Het huis is gebouwd rond die binnenplaats, dus daarvandaan heeft Petrus enig zicht op wat in de bovenzaal van het huis gebeurt. Zo probeert hij onopvallend de gebeurtenissen te volgen.

Vers 55-56 Het vonnis staat al bij voorbaat vast. Jezus moet de doodstraf krijgen. Het enige waar de Raad nog naar zoekt, zijn de juiste argumenten daarvoor. Volgens het Joodse recht, gebaseerd op Deuteronomium 19:15, moeten er minimaal twee getuigen zijn die precies dezelfde misdaad van de beschuldigde weten te vertellen. Eén voor één worden de valse getuigen opgeroepen om voor het Sanhedrin getuigenis af te leggen, maar alle verklaringen blijken op cruciale punten verschillend te zijn.

Vers 57-59 Even lijkt het erop dat het toch zal lukken. Er zijn meerdere getuigen die kunnen vertellen dat Jezus gezegd heeft de tempel te zullen afbreken en in drie dagen te kunnen opbouwen. Jezus zou van godslastering beschuldigd worden, als Hij echt zou hebben gezegd dat Hij de tempel, het heiligdom van God, af zou breken. Ook deze getuigen zijn ongeldig want Jezus heeft niet gezegd dat Hij de tempel zou afbreken. Hij gebruikt in de bewuste tekst - Johannes 2:19 - het woord 'breekt' in de tweede persoon. Bovendien doelde Hij met deze uitspraak op Zijn lichaam dat na drie dagen weer zou opstaan. Uiteindelijk blijkt dat ook deze getuigen geen kloppend getuigenis kunnen geven.

Vers 60-61 Daarom staat nu de hogepriester zelf op. Hij loopt naar het midden van de kring die door het Sanhedrin wordt gevormd en daagt Jezus uit te reageren op de beschuldigingen. Als hij de Heiland Zelf aan het spreken krijgt, zal deze misschien dingen zeggen die de doodstraf waard zijn. Jezus blijft zwijgen als een Lam dat ter slachting wordt geleid (Jesaja 53:7). Het spreken over het opbouwen van de tempel heeft de hogepriester echter bij een nieuwe vraag gebracht. In het Jodendom van die tijd was er een sterk verband tussen de

Messiasverwachting en het herstel van de glorie van de tempel. Daarom stelt hij rechtstreeks de vraag: 'Bent U de Christus (Messias)?' Het lijkt een vreemde vraag. Jezus staat daar als een misdadiger, vastgebonden terwijl Hij terechtstaat. Moet Hij de Messias zijn?

Vers 62 Nu doorbreekt Jezus het stilzwijgen. Hij heeft geen woord gesproken om de lasterende getuigen het zwijgen op te leggen, maar nu Zijn Messiaanse waardigheid ter discussie staat, antwoordt Hij vrijuit: 'Ik ben het.' En Hij gaat verder. Met de profetische woorden van Daniël 7:13 voorspelt Hij Kajafas dat deze Hem eens in Messiaanse heerlijkheid zal zien.

Vers 63-65 Innerlijk zal de hogepriester blij zijn dat Jezus Zijn eigen vonnis heeft uitgesproken, uiterlijk maakt hij veel misbaar. Iemand die zichzelf onder deze omstandigheden Christus durft te noemen, maakt de 'echte' Christus, en daarmee Zijn Zender -de HEERE- bespottelijk. Deze Jezus maakt zichzelf dus schuldig aan godslastering en daarop staat de doodstraf. De rest van het Sanhedrin neemt die conclusie unaniem over. Daarop storten de vrome Joodse leiders en hun dienaren zich op de Heiland. Ze maken hun afkeer en hun woede zichtbaar door Jezus te bespuwen en te slaan. De mishandeling krijgt een spottend karakter. Als Jezus echt de Messias is, dan moet Hij geblinddoekt kunnen vertellen wie Hem slaat.

Uit de Bijbel Met Uitleg: Het Sanhedrin

De Romeinse overheersers hebben een deel van de rechtspraak overgedragen aan het Sanhedrin (ook wel 'Hoge Raad' of 'Grote Raad'). Dit Joodse rechtsorgaan houdt zich vooral bezig met religieuze zaken. De uitvoering van de doodstraf is uiteindelijk voorbehouden aan de Romeinse rechter. Alleen in het geval van tempelschennis kan het Sanhedrin iemand ter dood veroordelen.

Het Sanhedrin (of Hoge Raad) is in Jezus' tijd gevestigd in Jeruzalem en telt 71 leden. Het Sanhedrin bestaat uit drie verschillende groepen (vgl. Matth. 26:3 en 57): belangrijke priesters (overpriesters), geestelijken met veel kennis van Gods wet (schriftgeleerden) en oudsten (ouderlingen). Oudsten zijn vertegenwoordigers van belangrijke Joodse families.

De hogepriester is de voorzitter van het Sanhedrin. In deze tijd is dit Kajafas. Kajafas is een schoonzoon van de hogepriester Annas. Kajafas is achttien jaar hogepriester geweest. Hij onderhoudt gedurende die achttien jaar nauwe banden met Pilatus, de Romeinse bestuurder over Judea. Wellicht is dat de reden waarom hij voor de begrippen van die tijd zo lang hogepriester is geweest. Toen Pilatus naar Rome werd teruggeroepen, is Kajafas uit zijn ambt gezet door Vitellius, de opvolger van Pilatus.

Uit de Bijbel Met Uitleg: Farizeeën en sadduceeën

Twee belangrijke religieuze groeperingen in Jezus' tijd zijn de farizeeën en de sadduceeën. De beweging van de farizeeën bestaat gedeeltelijk uit priesters en gedeeltelijk uit gewone burgers. Zij beoefenen vaak een gewoon beroep uit en bekwamen zich in de kennis en toepassing van Mozes' wet. Die houden zij streng, deels uit angst dat God Zijn volk weer straft wanneer het Gods wet opnieuw overtreedt. Een vroom leven brengt iemand dichter bij God.

De farizeeën keren zich sterk tegen de Romeinse overheersing en hebben een belangrijk aandeel in de opstand van de Joden tegen de Romeinen in 70 na Christus. Eén van de

bekendste farizeeën is de geschiedschrijver Flavius Josephus, een jonge Joodse generaal die tijdens deze opstand naar de Romeinen overliep en in Rome zijn werken geschreven heeft. De groep van de sadduceeën bestaat vooral uit priesters. De sadduceeën hebben veel aanhang onder de elite, mensen met invloed. Zij staan open voor invloeden van buitenaf, wat hen op felle kritiek van verschillende kanten komt te staan, onder andere van de zijde van de farizeeën. De farizeeën staan dicht bij het gewone volk en kunnen hen daardoor makkelijker beïnvloeden. De sadduceeën hebben meer te zeggen over de regering van het land, omdat ze in de tijd van Jezus samenwerken met de Romeinen.

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

Het is afhankelijk van je groep hoe diep je bij deze vraag wilt gaan. Je kunt ook enkele jongeren (voorafgaand aan de bijeenkomst) informatie hierover laten opzoeken. Zij kunnen dit dan aan de rest presenteren.

De antwoorden op deze vragen zijn in uitgebreide vorm terug te vinden in bovenstaande achtergrondinformatie, maar bij elke vraag geven we hieronder de kern weer.

1. -
2.
 - d. Ze zoeken een goede reden om Jezus te kunnen beschuldigen.
 - e. *Persoonlijk antwoord.*
 - f. Dat begint met het bidden om de hulp en leiding van de Heilige Geest. Het heeft ook praktische kanten: zorg voor echte rust, zet stoorzenders uit, concentreer je, gebruik hulpmiddelen, enz.
3. *Dit kan een mooi gesprek in de groep opleveren. Probeer ervoor weg te blijven van wat wel en niet mag op de zondag.*
4.
 - a. *Persoonlijk antwoord.*
 - b. Dan verzet je je – willens en wetens – tegen de boodschap van Gods genade. Je weet het wel, maar je wilt er niet aan.
 - c. Dat is onze eigen schuld, gevolg van onze zonde. We hebben God verlaten. Er is een wonder van genade nodig om het anders te maken.
 - d. God kan en wil ons harde, stenen hart veranderen in een vlesens hart. Dan komt de Heilige Geest in je wonen en schenkt Hij je het leven. Daar wil God om gebeden zijn!
5. –
6.
 - a. Ze willen dat Hij gedood wordt.

- b. De getuigen vertellen allemaal wat anders, ze komen niet tot een gelijk getuigenis.
- c. Hij zwijgt.
- d. Jesaja 53:7.

7.

- a. Daniël 7:13.
- b. Het Oude Testament staat er vol mee. Denk aan de offers, het Pascha, profetieën uit Jesaja over de lijdende Knecht, maar ook aan personen als Salomo, Jona.
- c. *Dit is een mooie opdracht om wat meer tijd aan te besteden. Zorg dan voor dik papier, goed tekenmateriaal, verf e.d.*

8. Als Profeet leert Hij ons alles over de verlossing. Als Priester heeft Hij Zichzelf voor ons geofferd. Als Koning regeert Hij ons.

9. *Persoonlijk antwoord.*

Slotopdracht

We komen hen tegen bij Jezus' begrafenis. Ze geloven dat Jezus de Messias is. Ook in de kring van de Joodse leiders zijn er volgelingen van Jezus. Dat geeft hoop: verlossing is mogelijk voor iedereen!

Schets 3 – Zijn volk | ons ongelooft

Mattheüs 11:20-24

Mattheüs 23:37-39

Mattheüs 27:20-26

Johannes 6:60-66

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende
- Apparatuur om het filmpje over 'geloof' te bekijken van www.abcvanhetgeloof.nl/geloof (startopdracht)
- Schrijfbenodigheden (vraag 6)

Opening

- Te lezen bijbelgedeelte:
 - ✓ Mattheüs 11:20-24
 - ✓ Mattheüs 23:37-39
 - ✓ Mattheüs 27:20-26
 - ✓ Johannes 6:60-66
- Suggesties om te zingen:
 - ✓ Psalm 27:7
 - ✓ Psalm 73:11 en 14
 - ✓ Psalm 116:1, 2 en 3
 - ✓ Heer', Uw bloed dat reinigt mij
 - ✓ 'k Heb geloofd en daarom zing ik
 - ✓ Ik zwijg bij 't kruis in groot verdriet
 - ✓ Ik wil zingen van mijn Heiland
- Dankpunten:
 - ✓ Dank de Heere Jezus voor het geven van Zijn leven.
 - ✓ Dank God dat je het Evangelie gehoord hebt.
- Gebedspunten:
 - ✓ Bid om persoonlijk geloof voor alle jongeren.
 - ✓ Bid voor het Joodse volk, dat de Heere Zijn beloften aan hen vervult.

Doelstelling

- De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende kernvragen beantwoorden:
 3. Hoe heeft Jezus geleden door toedoen van Zijn volk?
 4. Wat betekent dat voor mij?

Alternatieve startopdracht

Er worden vier verschillende bijbelgedeeltes gelezen en behandeld. Bij elk bijbelgedeelte staat een (bijbelstudie)opdracht. Je kunt de avond heel goed beginnen met één van deze opdrachten.

Achtergrondinformatie

Jezus lijdt door toedoen van Zijn volk | ons ongeloof

Jezus' volksgenoten worden in de evangeliën vaak aangeduid met de schare. Zij vormden de grote kring rondom Jezus en Zijn discipelen. Veel van Zijn wonderen hebben zij gezien, Zijn preken hebben ze gehoord. Toch bleven ze op afstand. Ze zagen in Hem niet de Redder en Herder. Dat kwam omdat ze bleven in hun ongeloof of omdat zij het niet 'de moeite waard vonden' zich aan Jezus over te geven. Veel verdriet heeft Jezus over deze groep gehad. Bewogen barstte Hij in tranen uit over Jeruzalem. In hun onverschilligheid over Jezus is het volk zelfs meegegaan in het proces om Jezus te kruisigen.

De volksgenoten confronteren ons met een ander gevolg van de zonde: ons ongeloof en de waarde-loosheid (= god-loosheid) die we aan God en Christus toekennen. Jezus leed onder ons ongeloof, onze argeloosheid en verwerping, en dat terwijl Hij ons weer terug wilde brengen bij de Vader.

Mattheüs 11:20-24

Er worden hier drie steden genoemd waarin de Heere Jezus de meeste wonderen gedaan heeft. De steden liggen dicht bij elkaar, aan de noordkant van het meer van Galilea. Je zou het de 'thuisbasis' van de Heere Jezus kunnen noemen. Over Kapernaüm lees je in Markus 2:1 dat Hij er 'in huis / thuis' was. Over Bethsaïda lees je in Lukas 9:10 als een plaats van rust. Juist deze steden krijgen van de Heere Jezus het verwijt te horen dat ze zich niet bekeerd hebben. Dat alleen deze steden genoemd worden, wil niet zeggen dat het met de rest van Israël beter afloopt. Het is juist een waarschuwing aan iedereen die niet buigt voor de Messias. 'De dreiging van het oordeel klinkt het sterkst waar de gaven van genade het meest overvloedig waren. Zo weet heel Israël waar het op staat: men kan Jezus niet ongestraft voorbijlopen!' (Commentaar op het Nieuwe Testament.)

Tegenover de steden waarin de Heere Jezus zoveel wonderen verricht heeft, worden de heidense steden Tyrus, Sidon en Sodom geplaatst. Dit zijn steden die in het Oude Testament symbool staan voor de afgodendienst en zonde. En juist deze steden zouden zich bekeerd hebben als ze gezien en gehoord hadden wat er in Chorazin, Bethsaïda en Kapernaüm gebeurd was. Het zal deze heidense steden daarom beter vergaan in het oordeel dan de joodse steden die getuige zijn geweest van Jezus' wonderen. Zo blijkt hoe groot het ongeloof van de joden is. En ook laat het zien hoe erg het is om aan de Heere Jezus en Zijn genade voorbij te leven.

Het begin van vers 20 laat nog een spoortje licht zien. Er staat dat Hij hen 'begon te verwijten'. De bedoeling van de Heere Jezus is om Zijn volk wakker te schudden. Hij wil hen laten zien hoe dwaas ze zijn. Er is ook voor hen nog ruimte en tijd om zich te bekeren. Een waarschuwing, ook voor ons, want de dag van het oordeel komt!

Mattheüs 23:37-39

Hier is Jeruzalem symbool voor het hele volk. De Heere Jezus is diepbedroefd omdat Zijn volk Hem niet wil aannemen. Ze hebben Gods profeten gedood – zie de gelijkenis in Mattheüs 21:34-40. Ze wilden niet luisteren naar de Heere. Hoe vaak Hij het ook geprobeerd heeft, hoe groot en goed Zijn zorg ook was. Ze hebben niet gewild. Het is hun ongeloof waarin ze moedwillig blijven.

Daarom zal 'uw huis' veranderen in een woestenij, een ruïne. Hier wordt met 'huis' niet alleen de tempel bedoeld, maar waarschijnlijk ook alle Joodse leiders. Als in 70 na Chr. de tempel wordt verwoest, zal al het Joodse gezag instorten. Het Joodse volk blijft dan onbeschermd en eenzaam achter, verlaten als een kuiken zonder moeder. Duidelijk wordt hier dat wie de Zoon verwerpt, ook de Vader niet heeft.

Scherp zijn Jezus woorden in vers 39. Hij zal Zich niet meer aan het volk vertonen. Dit wijst op Zijn sterven. Tegelijk is ook duidelijk dat dit niet definitief is: 'totdat u zegt'. Er komt een moment dat men Hem weer zal zien. Het citaat komt uit Psalm 118. De Heere Jezus laat hiermee zien dat Hij de Verlosser is en dat Hij eens terug zal keren naar Zijn volk, als ze klaar zijn om Hem te ontmoeten. Dat betekent wel dat er bekering plaats moet vinden. Wie hier op aarde niet heeft leren zeggen 'Gezegend is Hij!' zal dit bij de wederkomst toch moeten erkennen. Maar dan is het voor bekering te laat. Zo zijn deze woorden een indringende oproep tot bekering.

Mattheüs 27:20-26

Vers 20-23 De overpriesters en ouderlingen slagen er in het volk over te halen Bar-abbas te kiezen. Pilatus vraagt nadrukkelijk wat hij met Jezus, 'die genaamd wordt Christus' moet. Hij weet dat de Joden een Messias verwachten. De Romeinen zijn daar voor op hun hoede, want ze vrezen opstand. Maar van deze Man verwacht hij geen gevaar; hij ziet Hem liever vrij. Maar Pilatus is niet oprecht. De menigte raakt steeds meer verhit. Ze antwoorden niet op Pilatus' vraag, maar schreeuwen: 'Laat Hem gekruisigd worden.' Het is een heel uniek gebeuren. Hoe gevaarlijk is het om je te laten meeslepen door een menigte. Tegelijk blijft het wonderlijk dat God door dit kwaad heen zorgt dat Zijn raad ten uitvoer wordt gebracht (zie ook Handelingen 2:23).

Vers 24-26 Nu de situatie dreigt te escaleren, besluit Pilatus toe te geven. Eerst wil hij zijn onschuld tonen door zijn handen te wassen. Het is een bekend ritueel (Deuteronomium 21:6-7). Hier is het natuurlijk dwaasheid. Iedereen die er bij is of later een verslag hoort of leest, zal van mening zijn dat als Pilatus werkelijk rechtvaardig was, hij Jezus zou moeten vrijspreken. Hier wordt voor de derde keer de onschuld van Jezus bevestigd. De officiële rechter veroordeelt Christus, maar niet dan nadat hij ook officieel zijn onschuld heeft vastgesteld (HC vraag 38).

Het volk roept dat het de verantwoordelijkheid voor Zijn dood op zich neemt: het wil de straf of wraak van God voor deze overlevering dragen. Een uiterst schokkende tekst: wie zo bewust kiest, moet vrezen dat de toorn van God hem of haar ook werkelijk treft. Maar tegelijk moeten we goed beseffen dat het niet aan ons is om te bepalen wat precies die toorn of wraak van

God is. Deze tekst is namelijk veel gebruikt om antisemitisme te rechtvaardigen. Het lijden hadden de Joden te danken aan deze oproep. Wie zo denkt, plaatst zichzelf op de rechterstoel van God. Laten we liever bidden dat deze tekst heel anders vervuld zal worden. Dat Joden gereinigd worden door het bloed dat de Heere Jezus gestort heeft. Met deze uitroep nemen ze de verantwoordelijkheid voor de kruisdood van Jezus op zich. Maar laten we de lijn ook doortrekken: 't En zijn de Joden niet, ... maar 't is om ónze zonden.

Volgens Johannes 18:1 liet Pilatus Jezus geselen om te bereiken dat de Joden deze straf zouden aanvaarden in plaats van de kruisdood.

Johannes 6:60-66

Na de eerste wonderbare spijziging (Johannes 6:1-15) volgt de nacht waarin Jezus op de zee wandelt (6:16-21). De menigte volgelingen weet Hem de volgende dag te vinden en Jezus spreekt met hen over het Brood des levens.

Vers 60 Na deze rede lezen we over een reactie van veel discipelen. Het gaat hier om volgelingen uit het volk, niet om de twaalf discipelen (over hen gaat het vanaf vers 67 weer). De Heere Jezus is een populaire leermeester met vele volgelingen. Maar nu verandert de mening van het volk. Ze vinden Zijn leer hard. Dat slaat wellicht op dat wat Jezus gezegd heeft over het Brood des levens. Hij zegt van Zichzelf dat Hij uit de hemel neergedaald is (vers 38). En dat er alleen leven mogelijk is door Hem te eten en te drinken (vers 53), dat wil zeggen: door in Hem te geloven. En dan blijkt dat het volk wel met het wonderlijk vermenigvuldigde brood gevoed wilde worden, maar niet met dit levende Brood. Het gaat hen niet echt om de Heere Jezus. Ze kunnen en willen Hem niet aanvaarden als de Messias.

Vers 61-63 De Heere Jezus is alwetend. Hij stelt hen een vraag die nog een spade dieper gaat. Hij spreekt hier over Zijn hemelvaart. Hij, Die het Brood is dat uit de hemel neergedaald is, zal ook weer naar de hemel teruggaan. Dat zijn geestelijke zaken die alleen te geloven zijn door de Heilige Geest. Jezus' woorden zijn leven-wekkend als ze in geloof gehoord worden.

Vers 64-66 Openlijk spreekt Jezus uit dat ze niet in Hem geloven. Hij weet van hun ongelof, net zoals Hij weet van het verraad van Judas. Alleen degenen die de Vader verkoren heeft, zullen echt tot Hem komen. De kern blijft over. Dat blijkt deels al direct na deze rede: velen gaan niet meer met Hem mee. Ze zijn discipel-af. Dat kan dus... Aan Jezus' voeten te hebben gezeten en Hem toch niet echt zijn gevolgd! Echte discipelen zijn zij die door de Geest levend gemaakt zijn. Zij zien in de Heere Jezus het levende Brood.

Ook dit hoorde bij het lijden van de Heere Jezus. Steeds minder mensen volgen Hem. Steeds meer komt Hij alleen te staan. Om uiteindelijk de pers geheel alleen te treden. Uit liefde voor zondaren die hun Heiland zo vreselijk in de steek laten...

Uit de Bijbel Met Uitleg: Discipelen haken af

In de tekst van Johannes staat: 'Van toen af gingen velen Zijner discipelen terug'. Met deze discipelen bedoelt Johannes niet de twaalf discipelen die Jezus overal volgen en in het bijzonder door Hem zijn geroepen. Het woord 'discipel' kan ook in het algemeen worden gebruikt voor 'leerling' of 'volgeling'.

Jezus is in Zijn tijd een populaire Leermeester. Wat Hij de mensen heeft te zeggen, treft doel. Zijn uitspraken zijn radicaal. Veel mensen zoeken daarnaar. Ze worden al lange tijd onderdrukt door de Romeinen en nu is er eindelijk iemand Die ferme uitspraken doet. Als Zijn boodschap uiteindelijk echter té radicaal wordt en voor veel mensen onbegrijpelijk, haken ze af. Ze volgen Jezus niet meer. Ze zijn dan ook geen 'discipelen' meer van Jezus, leerlingen die naar Hem luisteren vanwege Zijn onderwijs.

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

Zie www.abcvanhetgeloof.nl/geloof voor achtergrondinformatie.

De antwoorden op deze vragen zijn in uitgebreide vorm terug te vinden in bovenstaande achtergrondinformatie, maar bij elke vraag geven we hieronder de kern weer.

1.
 - a. Na de (eerste) wonderbare spijziging trekt de Heere Jezus Zich alleen terug op de berg. Zijn discipelen steken per boot het meer over en in de nacht komt Jezus naar hen toe lopen. De grote menigte komt de volgende ochtend ook naar de andere kant van het meer en er volgt een gesprek over wonderen, het manna in de woestijn en het Brood des levens.
 - b. Dit zijn niet de twaalf discipelen die door de Heere Jezus geroepen zijn, het gaat hier om een grote groep volgelingen uit het volk.
 - c. Dat ze niet allemaal in Hem geloven.
 - d. Ze haken af omdat ze Zijn woord hard vinden. Ze stoppen met het volgen van Jezus.
2.
 - g. *Persoonlijk antwoord.*
 - h. De Heere verwacht van ons een leven tot Zijn eer. We zijn geschapen om God te loven. Bovendien zijn wij (waarschijnlijk allemaal) gedoopt. We behoren Hem toe. We hebben de plicht om ons leven in Gods dienst te besteden.
 - i. *Persoonlijk antwoord.*
3. Aan deze opdracht kun je best wat tijd besteden. Laat jongeren zoeken in concordanties (op internet) en laat ze de resultaten presenteren. Zie ook de informatie over het bijbelgedeelte hierboven.
4. Zie de informatie over het bijbelgedeelte hierboven.
5.
 - a. *Persoonlijk antwoord. Het is goed om met de jongeren te bespreken dat dit in ons allemaal leeft. Denk aan het slot van Romeinen 7. Ook als ze dit niet persoonlijk herkennen, blijft het wel de waarheid. Wat doen wij vervolgens met deze waarheid?*

Benoem dat het ons uit moet drijven tot Christus! Hij kan en wil van niet-willers willers maken!

- b. *Persoonlijk antwoord. Laat de jongeren dit met elkaar delen.*
6. Zie de informatie over het bijbelgedeelte hierboven.
7. Job vraagt zich af of het geloof zichtbaar wordt in een leven. Als je Joh. 15:1-8 en Gal. 5:22 leest, zie je dat wie in Christus gelooft, met Hem verbonden is, wel vrucht moet dragen. Daar zorgt God Zelf voor. Dat wil dan ook zeggen dat er iets van die vrucht in je leven gezien gaat worden. Door anderen, maar ook door jezelf. Wel kan er bij jezelf veel twijfel zijn dat het heldere zicht op die vrucht vertroebelt. Het allerbelangrijkste is zien op Jezus, het geloof in Hem, dan zal de rest volgen.
8. *Persoonlijk antwoord. Mooi om hier over door te spreken. Wat verwachten we nog m.b.t. het Joodse volk? Ervaren we een band met hen? Waarom is dit belangrijk?*
9. Meer achtergrondinformatie bij deze thema's is te vinden op <https://www.kerkenisrael.nl/diversen/catechese.php>
- Gods trouw is eeuwigdurend. Dat geldt zeker ook voor Zijn belofte aan Israël. Het is het volk van Zijn verbond!
 - Als christenen uit de heidenen kunnen we niet zonder onze Joodse broeders en zusters. Samen wordt het één kudde. We kunnen ook veel van het Joodse volk leren. Laten we nooit vergeten dat Jezus Zelf een Jood was.
 - Er staan rijke beloften in de Bijbel voor het Joodse volk. We kunnen niet precies duiden wat er zal gebeuren, maar we mogen op grond van de Bijbel zeker zeggen dat God Zijn volk niet vergeet en dat er ook onder de Joden velen tot geloof zullen komen. Zie hiervoor o.a. Rom. 9-11.
 - De kerk is niet in de plaats van Israël gekomen. Het Joodse volk blijft een eigen, bijzondere plek houden. Zie Rom. 11.
10. *Persoonlijk antwoord.*
Dit gedicht is ook te zingen. Zie hiervoor <https://www.elkzingzijnlof.nl/lied.php?ID=245>.
Voor uitleg bij het gedicht: <https://www.literatuurgeschiedenis.org/schrijvers/jacob-revius>.

Slotopdracht

Een mooie vraag om de avond mee af te sluiten. Het betreft de kern van deze Handreiking.

Schets 4 – Zijn discipelen | onze hardleersheid en ons verraad

Mattheüs 26:14-16
Markus 14:32-52 en 66-72

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende
- Tekenbenodigheden (vraag 2)
- Apparatuur voor het afspelen van een filmpje (vraag 5 en 10)

Opening

- Te lezen bijbelgedeelte:
 - ✓ Mattheüs 26:14-16
 - ✓ Markus 14:32-52
 - ✓ Markus 14:66-72
- Suggesties om te zingen:
 - ✓ Psalm 6:2, 6 en 9
 - ✓ Psalm 51:1, 2 en 9
 - ✓ Psalm 84:3
 - ✓ Gebed des Heeren:6 en 10
 - ✓ O Heer', Die onze Vader zijt
 - ✓ Leer mij, o Heer'
 - ✓ Jezus, leven van mijn leven
- Dankpunten:
 - ✓ Dank de Heere Jezus dat Hij zo zwaar wilde lijden om zondaren te bevrijden.
 - ✓ Dank God voor vrijheid om Zijn Woord te lezen.
- Gebedspunten:
 - ✓ Vraag om vergeving voor de zonde van het verloochenen van de Heere.
 - ✓ Bid voor christenen die worden vervolgd.

Doelstelling

- De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende kernvragen beantwoorden:
 5. Hoe heeft Jezus geleden door toedoen van Zijn discipelen?
 6. Wat betekent dat voor mij?

Alternatieve startopdracht

Een spelidee dat aansluit bij het thema van de schets, ook goed te gebruiken in het tweede deel van de bijeenkomst:

Maak een kring. Stuur één persoon – de ontdekker – naar een andere ruimte. Spreek met de groep af wie van jullie de ‘verrader’ is. Hij moet, als de ontdekker terug is, andere groepsleden aanwijzen met een knipoog. Wie aangewezen wordt, doet een stap naar achteren. De ontdekker moet vanuit het midden van de kring zien te ontdekken wie de verrader is.

De 1^e vraag is ook goed als startopdracht te gebruiken.

Achtergrondinformatie

Jezus lijdt door toedoen van Zijn discipelen | onze hardleersheid en ons verraad

Jezus heeft ook veel geleden door Zijn intiemste vrienden. Zijn discipelen met wie Hij dagelijks omging, vluchtten puntje-bij-paaltje allemaal weg. Op het dieptepunt van Zijn lijden in Getsemané kon Hij niet op hen rekenen.

Zijn discipelen laten zien dat Jezus het lijden slechts alleen kon en moest dragen. Wij kunnen niets aan onze zaligheid bijdragen. Al zou Jezus maar slechts iets eenvoudigs van ons vragen (al was het maar het geloof als een mosterdzaadje) dan zou Hij niet anders dan teleurgesteld in ons raken. En vriend en vertrouweling van God kunnen we alleen door genade worden. Petrus en Judas laten zien waartoe ons zondige hart in staat is: onze geliefde Verlosser verraden en overleveren.

Mattheüs 26:14-16

Voor Judas betekent deze zalving zo’n ergernis dat het hem doet besluiten om alles in het werk te stellen om de Heere Jezus uit de weg te laten ruimen. Daarvoor gaat hij naar de hogepriesters. Let op: deze mensen waren niet zomaar door iedereen te benaderen. Het zal mede door de plannen van Judas zijn dat hij ‘zomaar’ een onderhoud met hen kon krijgen. Judas gaat voor geld zijn Meester – die hem bij Zijn arrestatie nog zal aanspreken met ‘vriend’(Mattheüs 26:50) - verraden. Judas komt overeen om dit voor dertig zilverlingen te doen. Dat was de gemiddelde prijs voor een slaaf (zie bijvoorbeeld Exodus 21:32). Het eerste wat je daarbij moet zeggen: triest dat Judas zijn Meester en de overpriesters de door God gezonden Messias niet hoger waarden dan een slaaf. Het tweede wat je dan moet zeggen: wonderlijk dat God dwars door deze duistere dingen heen Zijn profetie vervult. Zie hiervoor Zacharia 11: 12 en 13. Daar klaagt de HEERE dat Zijn volk Hem slechts op die waarde schat. En tóch gaf diezelfde HEERE Zijn Zoon; ‘opdat een ieder die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe’ (Johannes 3:16).

Markus 14:32-52 en 66-72

Intro

Na het laatste Avondmaal is Jezus met de elf overgebleven discipelen op weg naar de Olijfberg gegaan. Onderweg heeft Hij Zijn discipelen, en vooral Petrus, gewaarschuwd voor wat er deze nacht gebeuren zal.

Vers 32-34 Gethsémané betekent letterlijk 'olijvenpers'. Het was een tuin met olijfbomen, waar Jezus vaker kwam (Lukas 22:39). Zijn drie directe vertrouwelingen, Petrus, Johannes en Jakobus, neemt Hij mee de hof in. Opvallend genoeg hadden deze drie discipelen alle drie eens aangegeven het lijden met Jezus te willen delen (Markus 10:38-39 en Markus 14:31). Tot nu toe is Jezus vastberaden geweest in Zijn gang naar het kruis, maar nu overweldigt Hem de diepte van het komende lijden. Het is niet zozeer de angst voor de dood die Hem overvalt. Het lijden van de Heiland heeft een veel diepere dimensie. Hij zal de toorn van Zijn Vader moeten dragen. Zijn Vader zal Hem zelfs verlaten. In Zijn angst vraagt Hij Zijn meest vertrouwelijke discipelen met Hem te waken.

Vers 35-36 Zelf loopt Jezus een klein eindje verder, valt op de grond en smeekt Zijn Vader of dit lijden niet weggenomen kan worden. 'Die ure' betekent dat het kritieke moment nu aanstaande is. Hij spreekt Zijn Vader aan met 'Abba', waarin vertrouwelijkheid en toewijding doorklinken. In Zijn gebed zet Hij in bij de almacht van Zijn Vader: 'alle dingen Zijn toch mogelijk bij U? Is er dan echt geen andere mogelijkheid?' 'De drinkbeker' is een metafoor die de Bijbel vaker gebruikt (Psalm 75:9; Jesaja 51:17; Jeremia 49:12). Deze beker is de beker van Gods toorn. Geen toorn over Jezus, maar de toorn over de grote mensenschuld. Jezus zal, hoewel Zelf onschuldig, die schuld toch op Zich nemen.

Even lijkt het of Hij terug zal schrikken. Dat zou de eeuwige verdoemenis van heel het menselijk geslacht betekenen. Maar de Heiland schrikt niet terug. Hij voegt aan Zijn gebed toe: 'maar niet wat Ik wil, maar wat U wilt'. In Zijn angst blijft de Heiland gehoorzaam aan de wil van Zijn Vader. De Bijbel geeft ons in deze verzen iets te zien van de diepte en de ernst van het lijden van de Heiland.

Vers 37-38 Als Jezus na verloop van tijd bij de drie discipelen terugkeert die meenden Hem in alles te kunnen volgen, treft hij ze slapend aan. Hoe dichterbij de Heiland het uur van Zijn lijden nadert, hoe meer Hij alleen komt te staan. Bij eerdere aankondigingen van het lijden bleek ook al dat ze er weinig van begrepen hadden. Jezus moet deze weg alleen gaan.

De Heere wijst Petrus, die zo kort hiervoor nog zulke grote woorden gebruikte, nu scherp terecht. De discipelen moeten wakker blijven en bidden. Voor Jezus? Nee, voor zichzelf! Ze moeten zich geestelijk voorbereiden op wat komt, want ze zullen in de verzoeking komen om Hem te verlaten en Zijn werk te verloochenen. De strijd tussen geest en vlees die Jezus schetst, is de strijd tussen het menselijke van de discipelen (het vlees) en de gewillige geest die God in hen heeft gelegd. Jezus heeft Zijn discipelen niet nodig, Zijn discipelen hebben Hém nodig.

Vers 39-42 Nogmaals gaat Jezus heen in vurig gebed tot Zijn Vader. Bij terugkomst blijken de discipelen opnieuw in slaap gevallen te zijn. Ze weten uit schaamte niets te zeggen. Weer gaat Jezus heen en weer vallen ze in slaap. 'Slaap nu maar verder', zegt de Heiland bij Zijn terugkomst. Waken hoeft niet meer, want het uur van de verzoeking is nu aangebroken. Het laatste en zwaarste stuk van Jezus' rondwandeling op aarde gaat beginnen. Dat de woorden 'slaapt nu verder' niet als een serieuze geruststelling bedoeld zijn, blijkt als Jezus meteen daarna Zijn discipelen aanspoort om op te staan. Jezus is klaar om Zijn lijden tegemoet te treden. Eens was er de mens die in een andere tuin door ongehoorzaamheid de dood in de

wereld bracht (Genesis 3). Nu gaat deze Zoon des mensen door gehoorzaamheid tot in de dood, de macht van de dood verbreken.

Vers 43-47 Jezus is nog maar net uitgesproken, of Judas verschijnt. 'Eén van de twaalven' benadrukt dat het verraad uit Jezus' eigen gelederen komt. Het Sanhedrin had naast de tempelwacht nog een andere groep helpers die arrestaties mocht uitvoeren. Met die groep hebben we hier waarschijnlijk te maken. Judas bewijst Jezus ogenschijnlijk diep respect door Hem tweemaal Rabbi te noemen en Hem te kussen. Het blijkt echter het afgesproken teken te zijn waardoor de bende weet Wie ze moet inrekenen. Petrus (Johannes 18:10) is bereid om Jezus te verdedigen en slaat vurig het oor van Malchus, een knecht van de hogepriester, af.

Vers 48-50 Jezus houdt de bende een waarschuwend spiegel voor. Deze mensen zijn gewapend alsof ze een zware crimineel gaan inrekenen, terwijl ze Jezus de afgelopen weken in de tempel zo voor het grijpen hadden. De bendeleden weten heel goed waarom ze toen Jezus niet gegrepen hebben. Dat zou teveel beroering onder het volk teweeg hebben gebracht. Daarmee is deze daad meteen in het juiste perspectief geplaatst: deze nachtelijke arrestatie kan het daglicht niet verdragen. De vervulling van de Schriften waar Jezus over spreekt, verwijst naar Markus 14:27. Daar citeert Jezus Zacharia 13:7b, maar in Zacharia 13:7a staat: 'Zwaard, ontwaak tegen Mijn Herder en tegen de Man Die Mijn Metgezel is.' In Markus 14:50 blijkt vervolgens de waarheid van Zacharia 13:7b. De discipelen vluchten, ook Petrus. Hij is wel bereid om voor te Jezus strijden, maar wil niet met Hem lijden.

Vers 51-52 Markus maakt nog melding van één jonge man die haastig een kledingstuk heeft aangeschoten om Jezus te kunnen volgen. Maar als de soldaten ook hem willen grijpen, vlucht hij met achterlating van zijn bovenkleed. Men heeft in hem wel Markus zelf gezien, maar dat is lang niet zeker. Duidelijk is dat ook hij Jezus niet kan volgen. De Heere Jezus moet de weg alleen gaan.

Vers 66-68 Markus heeft verteld van het lijden van de Messias boven in de rechtszaal. Nu laat hij het licht vallen op die toeschouwer daar beneden. Zo accentueert de evangelist de grote tegenstelling tussen Jezus en Petrus. Petrus meende beneden ongemerkt de gebeurtenissen te kunnen volgen, maar één van de dienstmeisjes van de hogepriester blijkt hem te herkennen. Ook hij wordt nu ondervraagd. Toen Jezus gevraagd werd of Hij door God gezonden was, antwoordde Hij vrijmoedig met alle gevolgen van dien. Nu Petrus wordt gevraagd of hij bij Jezus hoort, liegt Petrus om zijn eigen hachje te redden. Zich bewust van het gevaar verplaatst hij zich daarop naar het voorportaal. De haan kraait. Petrus wordt gewaarschuwd, maar hij merkt het niet op.

Vers 69-72 Het dienstmeisje komt hem enige tijd later daar opnieuw tegen en herhaalt haar beschuldiging. Ze spreekt daarbij de omstanders aan. Nu wordt het echt gevaarlijk voor Petrus. Hij ontkent opnieuw, maar de woorden van het meisje zijn bij de omstanders blijven hangen. Kort daarop klinkt voor de derde keer de beschuldiging, ditmaal van de omstanders die bovendien zijn Galilese achtergrond ontmaskeren. Petrus kan zich nu alleen nog redden door vurig te ontkennen en die ontkenning kracht bij te zetten met eden en vervloeking. Zijn

Meester wordt door Petrus schamper 'deze Mens' genoemd. Dan kraait de haan opnieuw. Petrus herinnert zich plotseling de woorden die Jezus eerder deze avond tot hem sprak. De ernst van zijn daad wordt hem nu duidelijk. Jezus heeft ooit ernstig gesproken over hen die zich voor Hem schamen (Markus 8:38). Petrus rest nu niets meer dan diep berouw. Maar op hetzelfde moment lijdt de Zaligmaker, Wiens lijden ook voor Petrus de redding zal betekenen.

Uit de Bijbel Met Uitleg: Judas, de penningmeester

Judas Iskariot beheert binnen de discipelkring het geld (Joh. 12:6). Jezus en de discipelen leven van giften, die ze gebruiken voor hun eigen levensonderhoud. Ze geven daarvan ook aan armen en hulpbehoevenden. Als een discipel geld krijgt van iemand, geeft hij dat aan Judas. Judas is dus de penningmeester van de groep. Dat is de reden waarom Judas in de geschiedenis van Johannes 12 reageert op de zogenaamde verspilling van de olie. Als de geldteller van de groep ziet hij het geld wegstromen als Maria de zalf over Jezus giet. De evangelist Johannes beschuldigt Judas in dit gedeelte van diefstal. Judas zou liever het geld in zijn eigen buidel hebben gehad.

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

Een ingrijpende geschiedenis. Zie voor meer informatie hierover

<http://home.solcon.nl/langeveld2/keerpunt/b/bernal-cassie-moord.htm>.

De antwoorden op deze vragen zijn in uitgebreide vorm terug te vinden in bovenstaande achtergrondinformatie, maar bij elke vraag geven we hieronder de kern weer.

1. *Laat de jongeren (in groepjes) aan de slag gaan met de informatie die ze over de discipelen weten. Presenteer de profielschetsen aan elkaar.*
2. –
3.
 - a. Judas heeft de schijn goed op kunnen houden. Het is niet altijd even makkelijk om een vals geloof van een waar geloof te onderscheiden. Denk aan de gelijkenis van het onkruid tussen de tarwe. Pas bij het opgroeien van de gewassen kun je het verschil goed zien.
 - b. Je zou de discipelen misschien niet zo snel heilig noemen. Toch is ieder die in Jezus gelooft in Hem geheiligd, een heilige dus. Je ziet in het evangelie wel dat de discipelen veel ook nog niet begrijpen. Je zou kunnen zeggen dat het echte geloof na de opstanding van de Heere Jezus in hun hart doorbreekt.
 - c. Zie ook de a-vraag. Op het geloof zullen altijd vruchten volgen. Kijk naar hoe het met Judas en Petrus afliep: Judas liep met zijn zonde bij Jezus vandaan.
4. –
- 5.

- a. *Persoonlijk antwoord.*
 - b. *Persoonlijk antwoord.*
 - c. *Persoonlijk antwoord.*
 - d. *Mooi om aan de hand van het filmpje over de c-vraag door te praten. Op www.abcvanhetgeloof.nl/hel is meer informatie en zijn verwerkingsvormen te vinden.*
6. –
7. De Heere Jezus wist hoe moeilijk het zou gaan worden, Hij had Zijn drie meest vertrouwde discipelen meegenomen en vraagt hen met Hem te waken. Maar dat kunnen ze niet. De Heiland moet het lijden helemaal alleen doorstaan. Dat is een extra kruis. De discipelen verlaten Hem zelfs, en Petrus verloochent Hem. Ze lijden niet mee, ze staan daarmee tegenover Hem.
8. –
- 9.
- a. Door en door zondig. Wij kiezen voor onszelf, en niet voor de Heere. We zijn vijanden van God en daarmee ook vijanden van onze eigen zaligheid!
 - b. Hij is getrouw en genadig. Hij wil lijden en sterven voor zondaren. Voor mensen die Zich tegen Hem keren, verdient Hij de verlossing. Wat een liefde!
10. *Niet alle jongeren zullen deze muziek evenzeer waarderen. Leg evt. iets uit over de achtergrond en muziekstijl. Praat erover door wat de muziek en de inhoud met elkaar te maken hebben en of het jou en de jongeren raakt.*
- 11.
- a. Met ons gedrag en met onze woorden kunnen we laten zien en zeggen dat we God niet kennen, dat we niet bij Hem willen horen. Daarmee verloochenen we Hem. Als we een leven leiden dat dwars tegen al Gods geboden ingaat, is dat verraad aan God onze Schepper.
 - b. Genade is dat je krijgt wat je niet verdient. Je verdient de dood, je krijgt het leven. En dat heeft de Heere Jezus Zijn leven gekost. Als je daar over nadenkt, en daar iets van begrijpt, maakt dat je heel klein. Wie ben ik, dat er voor mij genade is?!
 - c. Dat het verloochenen van God ertoe leidt dat God ook ons verloochent. Het is de consequentie van een voortleven in de zonde. Wie blijft in de zonde, kan niet bij God horen.
De troost is dat de Heere getrouw is en blijft. Hij wil de zonde vergeven van ieder die dat aan Hem vraagt. Dat heeft Hij beloofd, dat zál Hij doen.

Slotopdracht

Er is bij de Heere altijd een weg terug! Judas ging met zijn zonde bij God vandaan. Petrus heeft uiteindelijk zijn zonde beleden en vergeving ontvangen.

Schets 5 – De Romeinen | onze wereld en ons ego

Markus 15:1-20

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende
- Schrijfbenodigheden (vraag 1 en 7)
- Als je kiest voor de alternatieve startopdracht: materiaal voor de creatieve verwerking

Opening

- Te lezen bijbelgedeelte:
 - ✓ Markus 15:1-20
 - ✓ Mattheus 27:11-26
 - ✓ Johannes 18:28-40
- Suggesties om te zingen:
 - ✓ Psalm 2:1
 - ✓ Psalm 40:4
 - ✓ Psalm 129:2
 - ✓ Op die heuvel daarginds
 - ✓ Lam Gods, dat zo onschuldig
 - ✓ Leer mij, o Heer'
 - ✓ Ik zwijg bij 't kruis in groot verdriet
 - ✓ Ik wil zingen van mijn Heiland
 - ✓ Ieder uur, ied're stap
 - ✓ Alzo lief had God de wereld
- Dankpunten:
 - ✓ Dank de drieenige God voor Zijn verlossingsplan voor deze zondige wereld.
 - ✓ Dat we ook deze keer weer mogen horen van Gods liefde.
- Gebedspunten:
 - ✓ Bid om geloof en zekerheid.
 - ✓ Bid dat de Heere ook op deze bijeenkomst de eer ontvangt die Hij zo toekomt.

Doelstelling

- De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende kernvragen beantwoorden:
 1. Hoe heeft Jezus geleden door toedoen van de Romeinen?

2. Wat betekent dat voor ons?

Alternatieve startopdracht

Laat de jongeren een groot kruis tekenen op een vel papier en laat ze erin schrijven wat het kruis voor hen betekent. Je kunt er ook een meer creatieve opdracht van maken door een collage, poster of schilderij te maken (evt. in groepjes).

Begin met de uitgebreide bijbelstudie van vraag 1 en behandel de startopdracht later.

Achtergrondinformatie

Jezus lijdt door toedoen van de Romeinen | onze wereld en ons ego

Jezus is uiteindelijk gekruisigd door de Romeinen. De ruwheid, barbaarsheid en onmenselijkheid was voor hen aan de orde van de dag. In hen zien we de gruwelijke gevolgen van de zondeval. De harmonie van het paradijs is ver te zoeken. Volken en legers kunnen veranderen in moord- en oorlogsmachines. De ene mens is voor de ander een wolf geworden en het beeld van God zien we niet meer in de ander, die we als een object kunnen mishandelen. Zo leed Jezus onder de Romeinse onderdrukking.

Een van die Romeinen was Pilatus. De man die zijn macht meer lief had dan de waarheid. De man die zijn eigen hachje wilde redden. Pilatus' ego werd Jezus' dood.

Pilatus laat zien dat wij, zondige mensen, altijd voor onszelf kiezen. Ten nadele van onze naasten en van God. Jezus leed zo voor het ego van de wereld.

Markus 15:1-20

Vers 1 Als de zon nog maar net op is, komt het Sanhedrin al bijeen. Markus noemt eerst de verschillende groepen uit het Sanhedrin (overpriesters, oudsten en schriftgeleerden) en daarna nog eens 'heel de Raad', dat is: heel het Sanhedrin. Alsof hij hiermee wil benadrukken dat het Sanhedrin in zijn geheel, compleet dus, aanwezig was. Romeinse overheidspersonen waren vroeg op en al vanaf de dageraad bereikbaar. Jezus wordt gebonden weggevoerd naar Pilatus, de Romeinse stadhouder. Het gebeurt allemaal zoals de Heere Jezus Zelf gezegd had, zie Markus 10:33. Omdat het Sanhedrin niemand ter dood mocht veroordelen, brengen ze Jezus naar Pilatus. Eigenlijk hebben ze Jezus al veroordeeld, Pilatus hoeft de straf alleen nog maar te voltrekken. Vanwege het Pascha is Pilatus in Jeruzalem.

Vers 2-5 Pilatus weet van de Messiasverwachting van de Joden. Het zou toch vreemd zijn als ze hun koning zouden veroordelen. Toch is dat de beschuldiging waarmee ze bij Pilatus aankomen. De echte reden voor Jezus' veroordeling – godslastering – zou bij Pilatus geen indruk maken. Maar als Hij Zich koning noemt, is dat een aanval op het gezag van de keizer. De Heere Jezus antwoordt niet ontkennend, maar het is ook geen volmondig ja. Hij geeft aan dat het de woorden van Pilatus zijn. Inderdaad, Pilatus, zó, gebonden en al, ben Ik de Koning der Joden!

Nog meer beschuldigingen worden ingebracht, maar de Heere Jezus zwijgt. We zien de vervulling van Jesaja 53:7. Pilatus verwondert zich meer en meer over deze Gevangene.

Vers 6-11 De 'hun' uit vers 6 verwijst waarschijnlijk naar het Sanhedrin. Elk jaar liet Pilatus op het Pascha – het feest van de bevrijding uit Egypte - één gevangene los. Het zou goed kunnen dat deze vrijlating in overleg met het Sanhedrin werd voorbereid. De evangelist stelt ons Barabbas voor: een beruchte misdadiger, een oproermaker die samen met anderen een moord begaan heeft. Deze misdadiger komt lijnrecht tegenover Koning Jezus te staan. Inmiddels is ook het volk naar het gerechtshuis gekomen. Ze staan buiten en beginnen te roepen dat Pilatus de gevangene los moet laten. Pilatus ziet nog een kans en stelt het tweetal aan het volk voor. Hij gaat ervan uit dat ze hun Koning zullen kiezen om vrij gelaten te worden. Hij weet namelijk van de afgunst, de jaloezie en nijd van de overpriesters. Uit alles blijkt dat Pilatus weet dat Jezus onschuldig is. Het theologische punt waar de veroordeling om draait (de godslastering) kan hij niet beoordelen. Hij vindt geen kwaad in Jezus. Ironisch genoeg is Pilatus bereid een veroordeelde man die in opstand was gekomen tegen Rome vrij te laten in ruil voor een rechtvaardig Man Die nooit tegen Rome heeft gesproken. Ondertussen gaan de overpriesters rond onder het volk. Ze stoken hen op om te kiezen voor Barabbas en dus tegen Jezus. Tekenend voor onze zonde: we verkiezen een moordenaar boven de onschuldige Zoon van God.

Vers 12-15 Het gesprek met het volk gaat verder als Pilatus hen vraagt wat er dan met Jezus moet gebeuren. Ze noemen Hem toch niet voor niks hun Koning? Op deze manier hoopt en verwacht Pilatus toch nog een uitweg te vinden. Wellicht vragen ze ook om Zijn vrijlating? Maar het volk kiest anders: Kruisig Hem! Het zal voor Pilatus misschien nog onverwachts gekomen zijn. De kruisiging is voor de Romeinen de ergste vorm van de doodstraf. Het is een hachelijke situatie voor Pilatus: hij gaat Jezus op grond van een Joods vonnis om het leven brengen met een Romeinse vorm van doodstraf!

Ook hier zien we Jesaja 53 in vervulling gaan. Het volk ziet helemaal niets in deze Koning. Hij heeft geen gedaante noch heerlijkheid.

Pilatus wil het volk nog laten inzien dat het een onredelijke eis is. 'Wat voor kwaad heeft Hij dan gedaan?' Maar het volk proeft de onwil van Pilatus en roept des te harder om Zijn kruisiging. Pilatus probeert hiermee alle verantwoordelijkheid op de Joodse leiders te leggen, maar het blijft staan dat dit alles onder zijn gezag plaatsvindt. De Heere Jezus wordt hier door het hoogste gezag, de hoogste wetgevende macht van dat moment, veroordeeld ter dood. En dat, met de woorden van vers 15, om de menigte tevreden te stellen. Barabbas krijgt de vrijheid. Vrijspraak voor een schuldige: het is precies dat wat het lijden en sterven van Jezus teweeg brengt!

Jezus wordt gegeseld en overgegeven om gekruisigd te worden. Geseling is een afschuwelijke straf: de veroordeelde werd aan een paal gebonden en met een leren zweep, die met stukjes bot en metaal doorvlochten werd, geslagen. Dat ging dwars door huid en weefsel, waarbij bot

en ingewanden bloot kwamen te liggen. Vaak was zo'n geseling dodelijk. De Romeinen geselden Jezus bijna dood, zodat Hij al voor zonsondergang aan het kruis zou sterven.

Vers 16-20 De Heere Jezus wordt een paleis binnengeleid, een rechtszaal. Voor het oog van de hele legerafdeling ('bende') wordt Jezus bespot. Dat de hele legerafdeling – zo'n 600 man – hierbij aanwezig is, wekt de indruk dat Jezus een opstandeling tegen Rome is. Hij krijgt de tekenen van een koning aan Zijn lichaam. Een koningsmantel en een kroon. Daarna doen de soldaten alsof ze een koning groeten. Ze willen er maar één ding mee duidelijk maken: Wat deze man heeft beweerd over Zijn koningschap is volstrekt belachelijk. Een koning die zich zo laat behandelen, die zo weinig macht vertoont, is de titel koning niet waard, vinden zij. Het is echter uit liefde voor zondaren en trouw aan Zijn Vader, dat Jezus dit allemaal laat gebeuren. Als de soldaten uitgespot zijn, wordt Jezus weggeleid. Daarmee gaat de Oudtestamentische profetie in vervulling (zie Leviticus 26:27 en vergelijk daarmee ook wat er staat in Hebrreeën 13:12).

Uit de Bijbel Met Uitleg: Pontius Pilatus

Stadhouder Pontius Pilatus regeert namens de Romeinen over Judea. Hij bestuurt de regio van 26-36 n.Chr. De joodse auteur Philo van Alexandrië omschrijft Pilatus als een wrede en onbuigzame man. Flavius Josephus, een Joodse geschiedschrijver, schrijft dat Pilatus een keer in het geheim een belangrijk gebouw in Jeruzalem vol heeft laten hangen met schilden met afbeeldingen van de keizer. Dat was natuurlijk tegen het zere been van de Joden: het ging in tegen het tweede gebod. Na een volksopstand heeft Pilatus de schilden weer verwijderd. Pilatus maakt zich bij de Joden niet geliefd door geld van de tempel te gebruiken om een watervoorziening aan te leggen. Wanneer de Joden daartegen in opstand komen, laat hij zijn soldaten vermommen als burgers. De soldaten richten vervolgens een grote slachtpartij aan. Na verloop van tijd handelt Pilatus voorzichtiger. Hij wil een goede band blijven houden met de keizer in Rome. Dit is een van de belangrijkste redenen dat Pilatus zwicht voor de Joden als hij hoort dat Jezus Zichzelf een Koning noemt. Dat is namelijk een belediging van de keizer. Als hij daartegen niet optreedt, dreigt een conflict met de keizer te Rome.

Uit de Bijbel Met Uitleg: Joden en Romeinen

De Joden die Jezus bij Pilatus brengen, willen dat Hij ter dood veroordeeld wordt. Pilatus kan echter niets met Jezus beginnen, want Hij heeft in zijn ogen en naar het oordeel van de Romeinse wet niets verkeerd gedaan. Daarmee neemt Pilatus het oordeel van het Sanhedrin niet over. Hij wil Jezus teruggeven aan de Joden (zie Joh. 18:31). Ze moeten Hem zelf maar veroordelen naar hun eigen wet. Pilatus wijst de Joden daarmee op een stuk vrijheid dat ze in godsdienstige zaken van de Romeinen hebben gekregen. De Romeinen regeren immers op dat moment over Israël. Vanwege de gevoeligheid in godsdienstige zaken van de Joden hebben ze hen tot op bepaalde hoogte vrijheid gegeven om godsdienstige zaken zelf door het Sanhedrin te laten afhandelen.

De Joden antwoorden dat ze Jezus niet ter dood mogen brengen, in ieder geval niet door kruisiging. Ze hebben dan wel de vrijheid hun eigen wet toe te passen, maar hierin zijn ze van de Romeinen afhankelijk. Zo'n vonnis komt alleen de Romeinen toe. Ze wekken de indruk dat

Jezus een opstand tegen de Romeinen wil ontketenen. Uiteindelijk wordt Pilatus bang voor beschuldigingen bij de keizer (zie Joh. 19:12) en geeft hij Jezus over om te worden gekruisigd.

Uit de Bijbel Met Uitleg: Kruis

Jezus is gekruisigd, niet gestenigd of onthoofd. De doodstraf door onthoofding is bij de Romeinen in gebruik, steniging bij de Joden. De kruisigging is voor de Romeinen de ergste vorm van doodstraf. Deze mag alleen op niet-Romeinse onderdanen worden toegepast.

De Joden willen dat Jezus wordt gekruisigd, omdat deze doodstraf door God is vervloekt (zie Mark.15:13, vgl. Deut. 21:23). Zij spreken daarmee uit dat Jezus het eeuwige oordeel heeft verdiend.

Het Oude Testament spreekt over misdadigers die aan het hout worden gehangen (vgl. Joz. 8:29). Zij sterven niet aan het hout, maar worden eerst gedood en daarna pas te kijk gehangen, tot de zon ondergaat. Een gehangene is voorwerp van vloek en spot voor God en de mensen. Het kruis heet in het Nieuwe Testament ook vaak het 'hout' (zie bijv. Hand. 5:30, Hand. 10:39, 1 Petr. 2:24). Jezus sterft die vloekdood om zondaren van de vloek van de wet te ontheffen. Hij verandert, door Zijn verzoenend sterven, de vloek die door de zonde op mensen rust, in een zegen.

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

Apostolische geloofsbelijdenis: 'Die geleden heeft onder Pontius Pilatus, is gekruisigd.'

Geloofsbelijdenis van Nicea: 'ook voor ons gekruisigd is onder Pontius Pilatus, geleden heeft.'

Catechismus, vraag 38: 'Waarom heeft hij onder de rechter Pontius Pilatus geleden?'

Antwoord: 'Opdat Hij, onschuldig onder de wereldlijke rechter veroordeeld zijnde, ons daarmee van het strenge oordeel Gods, dat over ons gaan zou, bevrijde.'

De antwoorden op deze vragen zijn in uitgebreide vorm terug te vinden in bovenstaande achtergrondinformatie, maar bij elke vraag geven we hieronder de kern weer.

1. –

2.

- a. *Persoonlijk antwoord.*
- b. Ze willen er zo snel mogelijk klaar mee zijn, het mag niet meer verkeerd gaan. Ze zijn deze weg ingeslagen en ze willen nu zo snel mogelijk het einde bereiken. Gejaagd, vurig, gericht op hun doel willen we wel alles doen om Jezus gekruisigd te krijgen.
- c. Met het zoeken van Hem. Het enige nodige in leven en sterven is dat je God leert kennen. Die zoektocht mag je niet uitstellen, Hij is te vinden, dus zoek Hem nu!

3. –

4.

- a. *Persoonlijk antwoord.*

- b. Verwondering alleen is nog geen geloof. Verwondering kan wel in geloof overgaan, en wanneer je gelooft, blijf je je verwonderen over Wie de Heere is. Maar geloof gaat verder, dieper dan verwondering. Geloof is een vast vertrouwen en een zeker weten.
5. Als je je laat leiden door angst, denk je niet goed meer na. Dan doe je dingen die je anders nooit zou doen. Pilatus is rechter, het is zijn vak om recht te spreken. En nu veroordeelt hij een onschuldige... Dat doet angst met je.
- 6.
- a. Pilatus staat voor het hoogste wereldlijke gezag in die tijd. Als hij Jezus schuldig verklaart, dan verklaart de wereld Hem dus schuldig. Het zegt iets over de waarde van de veroordeling: het hoogste orgaan van de rechtspraak verklaart Hem schuldig. Alleen zo kon Hij de straf van God dragen, door de vloekdood aan het kruis te ondergaan.
- b. Ook hier geldt weer dat het hoogste orgaan dit zegt. Het geeft kracht aan een uitspraak. Hij was onschuldig, alleen zo kon Hij sterven als Middelaar.
- c. Dat alle mensen, niemand uitgezonderd, van God zijn afgekeerd en zich dus tegenover Hem stellen. We zijn allemaal vijanden. Wij hebben Zijn lijden veroorzaakt en verzwaard.
7. *Persoonlijk. Mooi om hier echt even de tijd voor te geven. Misschien willen jongeren iets van hun gedachten delen. Laat de keuze hiervoor bij henzelf liggen.*
- 8.
- a. Iedereen die zich niet aan de wet houdt: dat zijn alle mensen.
- b. De straf die volgt op het niet houden van de wet. De Heere heeft gezegd dat wie de wet niet houdt, de dood moet sterven.
- c. Hij is Zelf een vloek geworden en heeft daarmee de vloek die op ons was, weggenomen. De 'ons' in dit vers zijn de gelovigen.
- d. Het 'handschrift dat tegen ons was' heeft Jezus met Zijn sterven aan het kruis genageld. In de Romeinse wereld werd de schriftelijke schuldigverklaring aan het kruis bevestigd (denk ook aan het bordje boven Jezus' kruis). Je zou dus kunnen zeggen dat onze schuldigverklaring door Jezus aan het kruis genageld werd. Als je in Hem gelooft mag je zeggen: Hij droeg daar mijn zonden en Zijn sterven maakte mij vrij. Je zou ook kunnen zeggen dat het 'handschrift' de wet is. Jezus heeft door Zijn sterven de wet vervuld zodat de vloek van de wet allen die in Hem geloven niet meer treffen kan.
- e. *Persoonlijk antwoord.*
- 9.
- a. *Persoonlijk antwoord.*

- b. Het geloof in de Heere Jezus. De Catechismus begint met zondag 1: wat is je enige troost. Als je dat antwoord na kunt zeggen, door het geloof dat de Heilige Geest in je hart werkt, mag je alle antwoorden uit de Catechismus gelovig nazeggen.
- c. Omdat je zonder dit geloof nog voor eigen rekening leeft. De vloek ligt dan nog op je en je zult zelf voor eeuwig moeten lijden in de hel. Dat is de ernst van Gods Woord! Ga dan tot Jezus en wordt gered!

Slotopdracht

Zie zo nodig de suggesties aan het begin van dit leidingdeel.

Schets 6 – Gods toorn I | onze schuld

Mattheüs 26:36-46

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende
- Plakbriefjes en pennen (vraag 5)
- Materiaal voor de creatieve verwerking van het thema (slotopdracht)
- Apparatuur voor het bekijken van het filmpje (alternatieve startopdracht en vraag 4)

Opening

- Te lezen bijbelgedeelte:
 - ✓ Mattheüs 26:36-46
 - ✓ Lukas 22:39-46
 - ✓ Psalm 22
- Suggesties om te zingen:
 - ✓ Psalm 2:6
 - ✓ Psalm 22:3
 - ✓ Psalm 77:5 en 8
 - ✓ Psalm 90:7
 - ✓ Eens was ik een vreemd'ling
 - ✓ Heer' ik kom tot U
 - ✓ Hij kwam bij ons, heel gewoon
 - ✓ Lam Gods dat zo onschuldig
- Dankpunten:
 - ✓ Dank de Heere Jezus Christus dat Hij het lijden plaatsvervangend gedragen heeft.
 - ✓ Dank God dat Hij eens een einde maakt aan al het onrecht op aarde.
- Gebedspunten:
 - ✓ Bid om vergeving van al onze zonden.
 - ✓ Bid om zegen over de verkondiging van dit heerlijke evangelie, wereldwijd en ook hier.

Doelstelling

De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende kernvragen beantwoorden:

7. Hoe heeft de Heere Jezus in Gethsémané onder Gods toorn geleden?
8. Wat betekent dat voor ons?

Alternatieve startopdracht

Bekijk het filmpje dat hoort bij vraag 24 uit de New City Catechismus: 'Waarom moest Christus, de Verlosser, sterven?' Zie: <https://newcitycatechismus.nl/vragen/waarom-moest-christus-de-verlosser-sterven/>

Achtergrondinformatie

Jezus lijdt vanwege Gods toorn | onze schuld

Het diepst heeft Jezus echter moeten lijden onder Gods toorn over onze zonden. Christus heeft in de eerste plaats geleden om God recht te doen en aan Hem genoeg te doen voor onze zonden en schuld. Alleen Christus heeft de last en diepte kunnen proeven van die grote toorn Gods. Hij alleen kon die in onze plaats dragen. Wij kunnen dat nooit volledig meemaken. We staan hooguit op een afstand en zien Jezus bidden en lijden in Getsemané. We zien dat het lijden zo zwaar was dat er druppels bloed uit Zijn hoofd kwamen.

Mattheüs 26:36-46

Vers 36 In het voorgaande heeft Jezus Petrus' verloochening voorspeld. Op deze wijze zijn de discipelen al bepaald bij het aanstaande lijden van hun Meester, maar ze lijken de boodschap niet te willen horen. Jezus verlaat met Zijn discipelen de stad Jeruzalem in oostelijke richting. Daar ligt de Olijfberg. Aan de voet van die berg ligt Gethsémané. De naam betekent 'oliefpers'. Gethsémané is een soort omheinde boomgaard met daarin olijfbomen. Jezus kwam daar vaker (Johannes 18:2). Het grootste deel van de discipelen moet bij de ingang blijven zitten. De drie vertrouwelingen van Jezus, Petrus, Johannes en Jakobus, gaan met Jezus 'een steenworp verderop' (Lukas 22:41).

Vers 37-38 Nu Jezus alleen is met deze drie discipelen, slaat de angst voor wat komen gaat in alle hevigheid toe. Het vooruitzicht op het lijden bezorgt de Heiland grote angst en verdriet. Zo zwaar zelfs dat Jezus zegt dat Zijn ziel bedroefd is 'tot de dood toe'. De angst en het verdriet kosten Jezus bijna het leven! Juist nu heeft Jezus Zijn discipelen nodig. Hij vraagt hen om met Hem te waken. Ze hoeven niet mee te lijden, dat kunnen ze ook niet. Ze hoeven alleen maar wakker te blijven met Hem, zodat Hij in dit moment niet alleen is.

Vers 39 Jezus gaat nog een 'weinig' verder. Hij blijft binnen hoorafstand. De discipelen kunnen het gebed dus volgen. Ze zullen de eerste zinnen dan ook gehoord hebben alvorens ze in slaap vallen. Jezus valt neer op Zijn gezicht. Daarmee verootmoedigt de Heiland Zich, maar tegelijk toont Hij daarin ook opnieuw Zijn grote angst. De drinkbeker is in de Bijbel vaak het beeld van de toorn van God die zijn verzadigingspunt heeft bereikt (Psalm 75:9, Jeremia 25:15). Zo groot is de toorn van God geworden dat die nu zal worden uitgestort. In Zijn gebed probeert Jezus niet onder Zijn opdracht uit te komen. Hij bidt niet dat Gods toorn een ander zal treffen. Hij vraagt alleen of Zijn opdracht niet op een andere wijze kan worden vervuld. Maar, zo is eigenlijk Jezus' gebed, als dit de enige weg is waardoor Gods toorn tenietgedaan kan worden, dan moet dat zo zijn. Jezus onderwerpt zich al bij voorbaat aan de wil van de Vader. En dat doet Hij vrijwillig!

Vers 40 Jezus komt na dit gebed terug bij Zijn discipelen, maar treft hen slapend aan. Opvallend, want deze drie discipelen zijn alle drie vissers, en vissers zijn gewend aan nachtelijk werk. Dat ze Jezus' bevel om te waken niet hebben kunnen volbrengen, laat des te duidelijker zien dat Jezus deze weg helemaal alleen moet gaan. Jezus' last dragen is al onmogelijk, maar nu zijn ze zelfs niets eens in staat met Hem te waken. Petrus wordt speciaal

aangesproken. Hij had immers gezegd dat hij Jezus tot in de dood zou volgen (Mattheüs 26:33-35)? Nu blijkt al dat Petrus zichzelf met die woorden flink heeft overschat.

Vers 41 Jezus geeft opnieuw de opdracht om te waken, maar ditmaal zegt Hij erbij dat de discipelen ook moeten bidden. Met Jezus waken, zal hen in eigen kracht niet lukken. Hun geest is wel gewillig, de discipelen willen wel, maar inmiddels is gebleken dat die goede wil niet voldoende is. De satan weet waar hij hen treffen moet. Door de discipelen letterlijk in slaap te sussen, laten ze hun Heiland alleen in Zijn gebedsworsteling. Bovendien worden ze dan ook zelf niet voorbereid op wat komen gaat. Daarom moeten de discipelen bidden, zodat ze niet opnieuw in verzoeking komen om te gaan slapen.

Vers 42 Opnieuw gaat Jezus heen om te bidden. Het gebed klinkt ditmaal iets anders. Jezus vraagt niet meer of de beker aan Hem voorbij mag gaan. Hij weet dat die beker niet aan Hem voorbij kán gaan. Hij belijdt daarom dat de wil van de Vader moet geschieden. Tegelijk betekent dat ook een bede om daar de kracht voor te ontvangen.

Vers 43-44 Weer blijken de discipelen in slaap gevallen te zijn. Ondanks Jezus' aansporing hebben ze niet gewaakt. In Markus 14:40 lezen we dat Jezus hen opnieuw wakker maakt. Jezus laat het er verder bij. Hij gaat voor de derde keer bidden. Het getal drie geeft een zekere volheid weer. Hetzelfde gebed wordt herhaald.

Vers 45 Als Jezus nu weer bij Zijn discipelen aankomt, is dit stuk van Zijn geestelijke strijd gestreden. De Vader heeft Hem door het zenden van een engel bemoedigd (Lukas 22:43). De discipelen hadden met Hem kunnen waken. Dat hebben ze niet gedaan. Nu hoeft het ook niet meer, dus Jezus kan zeggen: 'Slaap nu maar verder.' Nu is het beslissende moment in de geschiedenis gekomen: zondaren zullen zich vergrijpen aan de Messiaanse Zoon des mensen. Bij wat nu gaat komen, kunnen de discipelen niets meer doen.

Vers 46 Letterlijk verder slapen is er echter niet bij. De verrader nadert, maar dat is voor Jezus geen reden om te vluchten. Integendeel, Jezus gaat hem tegemoet. Dat Jezus gevangen genomen wordt, is alleen mogelijk omdat Hij er Zelf voor kiest. De wil van de Vader is de wil van de Zoon geworden. Judas wordt niet bij name genoemd. De aandacht valt op zijn daad: hij gaat Jezus verraden.

Tot slot In Gethsémané wordt ons in alle hevigheid getoond hoeveel het lijden Jezus gekost heeft. Jezus draagt het lijden niet op een stoïcijnse wijze. Het lijden is voor Hem niet gemakkelijk te dragen omdat Hij Gods Zoon is. Jezus staat niet boven het lijden, maar Hij draagt het lijden en gaat er zelfs bijna aan onderdoor (vers 38). Daarin ligt tegelijk een grote troost: wij hebben een Hogepriester Die 'in alle dingen gelijk als wij is verzocht geweest' (Hebreeën 4:15).

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

De Heere Jezus heeft vanaf het begin van Zijn leven geleden. Maar het zwaartepunt van Zijn lijden is toch op het eind van Zijn leven. En dan wel in het bijzonder daar waar Hij lijdt onder de zwaarte van Gods toorn (Gethsémané) en de godverlatenheid en angst der hel (aan het kruis).

De antwoorden op deze vragen zijn in uitgebreide vorm terug te vinden in bovenstaande achtergrondinformatie, maar bij elke vraag geven we hieronder de kern weer.

1. –
2.
 - j. De Heere Jezus was echt mens. Hij zal gevoelens van angst en verdriet hebben gehad. *Laat de jongeren zich proberen voor te stellen dat zij verraden zouden worden door een goede vriend: hoe voel je je dan?*
 - k. *Persoonlijk antwoord.*
 - l. Blijkbaar was dit voor de Heere Jezus zo belangrijk, dat daar tijd voor gemaakt moest worden. Laten wij ons prioriteitenlijstje er maar eens naast leggen...
3. De Heere Jezus is de grote Hogepriester. Hij heeft Zijn leven geofferd en is met dat offer de hemel binnengegaan. Hiermee heeft Hij genoeg gedaan, de toorn van God over de zonde is gestild. Hij is mens geworden, Hij is ons in alles gelijk geworden, behalve de zonde. Daarom kan Hij in alles wat ons treft en overkomt, meelijden. Dat mag vrijmoedigheid geven om tot Hem te naderen, Hij zit op de troon van de genade. Bij Hem en door Hem is genade te verkrijgen. Hij wil en zal ons helpen.
De discipelen konden zelfs niet met de Heere Jezus waken. Hij moest het lijden alleen doorstaan. Maar omdat Hij dat heeft gedaan, vrijwillig, kunnen wij zeker weten dat er bij Hem hulp en uitkomst is.
4.
 - a. *Persoonlijk antwoord.*
 - b. Dan zou de toorn van God niet gestild zijn. Dan zou de straf op de zonde niet verzoend zijn. Dan zou er niemand gered worden.
 - c. Gods toorn komt door en over onze zonden, onze schuld. Het is de zonde die straf verdient. De Heere is heilig vertoornd over de zonde. Het kan alleen weer goed komen als de schuld wordt verzoend. Het lijden van de Heere Jezus wordt veroorzaakt door onze zondeschuld. Zie ook het filmpje over verzoening op www.abcvanhetgeloof.nl/verzoening.
5. *Zet de jongeren (evt in kleine groepjes) aan het werk met het opzoeken en bestuderen van één of enkele teksten. Laat ze zoveel mogelijk in eigen woorden opschrijven wat de tekst zegt over Gods toorn. Verzamel alle plakbriefjes op een groot vel/bord en bekijk (en bespreek) het resultaat.*
- 6.

- a. De Heere Jezus zweet druppels bloed. Dat geeft aan hoe intens het lijden is. Zowel lichamelijk als geestelijk gaat Hij diep gebukt onder de toorn van God. Bij extreme angst of lichamelijke spanning kunnen haarvaten uitzetten en knappen, met als gevolg een mengsel van zweet en bloed.
 - b. Vanuit de hemel kwam er een engel die Jezus vertroost en versterkt. Zo krijgt de Heiland nieuwe kracht om het verdere lijden te dragen. God de Vader ziet naar Zijn Zoon om en stuurt een engel om Hem te sterken.
- 7.
- f. Dit stukje gaat over Gethsémané: *Hij heeft voor ons alle gehoorzaamheid aan Gods wet en de gerechtigheid vervuld, in het bijzonder toen Hij onder de last van onze zonden en van Gods toorn in de hof van Gethsémané bloedig zweet heeft uitgeperst. Daar werd Hij gebonden, opdat Hij ons zou ontbinden.* Het geeft aan hoe zwaar het lijden was dat de Heiland hier droeg en dat het kwam door de last van onze zonden en Gods toorn. Hij liet Zich binden zodat wij los gemaakt kunnen worden. De wonderlijke ruil!
 - g. *Persoonlijk antwoord.*
 - h. *Persoonlijk antwoord.*
 - i. Om dat te kunnen nazeggen, is persoonlijk geloof nodig. Geloven is een zeker weten en een vast vertrouwen. Dat geloof wil de Heere geven als je het Hem vraagt. De Heilige Geest werkt het in je hart.

Slotopdracht

Laat de jongeren een aspect uit de schets kiezen dat hen aanspreekt en laat ze daarmee op een creatieve manier aan de slag gaan. Je kunt ervoor kiezen om bijvoorbeeld een tekening/schilderij te laten maken, maar je kunt de keuze ook bij de jongeren laten liggen. Sommigen schrijven misschien liever iets. Je kunt ook in groepjes aan de slag gaan.

Schets 7 – Gods toorn II | onze val

Mattheüs 27:33-56

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende
- Schrijfbenodigheden voor het woordweb (vraag 2) en de spreuk (vraag 9)

Opening

- Te lezen bijbelgedeelte:
 - ✓ Mattheüs 27:33-56
 - ✓ Psalm 22
- Suggesties om te zingen:
 - ✓ Psalm 22:1, 4 en 9
 - ✓ Psalm 40:4
 - ✓ Psalm 51:1 en 4
 - ✓ Psalm 116:1, 2 en 3
 - ✓ Ik wil zingen van mijn Heiland
 - ✓ Ik zwijg bij 't kruis in groot verdriet
 - ✓ Jezus, leven van mijn leven
 - ✓ Lam Gods, dat zo onschuldig
 - ✓ Liefde was het, onuitputt'lijk
- Dankpunten:
 - ✓ Dank de Heere Jezus dat Hij tot in de hel wilde neerdalen uit liefde voor zondaren.
 - ✓ Dank God dat er nog steeds redding mogelijk is door het bloed van Golgotha.
- Gebedspunten:
 - ✓ Bid om rijke zegen als het Woord opengaat.
 - ✓ Bid om geloofsogen om de Verlosser te zien hangen aan het kruis.

Doelstelling

- De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende kernvragen beantwoorden:
 9. Hoe heeft de Heere Jezus aan het kruis onder Gods toorn geleden?
 10. Wat is de betekenis hiervan voor ons?

Alternatieve startopdracht

Praat met de jongeren door over Gods toorn. Wat denken zij hierbij en wat zegt Gods Woord erover? *Zie ook de studieopdracht in schets 6.*

Achtergrondinformatie

Jezus lijdt vanwege Gods toorn | onze val

Jezus' lijden bereikte zijn hoogtepunt (of dieptepunt) aan het kruis. Vlak voordat Hij het uit kon roepen: het is volbracht!, heeft Hij de complete verlatenheid van God ervaren. Een verlatenheid waar wij sinds de val recht op hebben. Wij zijn toen weliswaar de nabijheid en onschuldige omgang met God kwijtgeraakt, maar volledig uit Zijn nabijheid zijn we door Zijn genade nooit geraakt. Jezus lijdt hier onder Gods verlatenheid aan de consequentie die wij door onze zonden hadden moeten ervaren.

Mattheüs 27:33-56

Vers 33 Golgotha is ook 'hoofdschedelplaats': omdat de berg de vorm van een hoofd heeft, of door de aanwezigheid van de schedels van de geëxecuteerden.

Vers 34-36 Jezus weigert de verdovende edik, zure wijn gemengd met gal. Zijn lijden blijft een bewuste daad, ook Zijn sterven 'overkomt' Hem niet, zeker niet in een toestand van verdoving. De soldaten verdelen de bezittingen van de gekruisigden en dobbelen om Jezus' kleren. Hier gaat opnieuw een profetie in vervulling (Psalm 22:19).

Vers 37 Het opschrift boven het kruis moet wel spottend bedoeld zijn, richting de Joden. Daar hangt jullie Koning. Tegelijk spreekt God. Hij heeft Zijn Zoon gezonden naar deze wereld, allereerst naar Israël. Hij wordt nu wel door Zijn eigen volk verworpen, maar door het opschrift roept Hij als het ware nog tot Zijn volk: 'Kom tot Mij! Laat Mij uw koning zijn.'

Vers 38-40 Tussen twee moordenaars in gekruisigd (Jesaja 53:12), alsof Hij de voornaamste is, bespot en lastert men Hem, verwijzend naar Zijn eigen woorden. Ging Hij in op de uitdaging door een wonder te tonen dat Hij Gods Zoon is, dan zouden ze misschien onder de indruk zijn. Hij zou dan niet de opdracht van Zijn Vader vervullen. Hij kan het wel. Deze woorden zijn een reële verzoeking: Hij lijdt echt als mens.

Het spotten is huiveringwekkend omdat men geen idee schijnt te hebben van de last van Gods toorn. Dat Jezus niet reageert, bewijst ook Zijn enorme liefde voor zondaren. Hij wilde sterven voor mensen die van nature 'vijanden' zijn (Romeinen 5:10).

Vers 41-44 Het volk, toevallige voorbijgangers én de geestelijke leiders spotten (Psalm 22 vers 8 en 9). Ze zullen geloven als ze een wonder zien. Die gedachte zit heel diep verankerd in ons, mensen. Jezus heeft tijdens Zijn leven al duidelijk gemaakt dat dit niet klopt (Lukas 16:31).

Tenslotte spotten de moordenaars ook. Mattheüs zegt niet dat één van hen tot inkeer komt, zoals wel vermeld is in Lukas 23. Dit is ook schokkend. Vaak denkt men dat, als het er eenmaal echt op aan komt, mensen God wel zullen zoeken. Veel bijbelser is de gedachte dat de meeste mensen sterven zoals ze geleefd hebben. Laat niemand het op het laatste moment laten aankomen, maar nú de Heere zoeken.

Vers 45-49 Hier lees je van het diepste van Jezus' lijden. Drie uren doorstaat de Zoon van God in het donker de angsten van de hel. Kanttekeningen: 'onder de last van Uw schrikkelijke toorn tegen de zonden der mensen, zonder Mij het gevoel van Uw gunst te laten genieten.'

Als ergens duidelijk wordt wat onze zonden Hem gekost hebben, dan hier wel. Zijn klacht over het verlaten zijn door Zijn Vader is nooit helemaal te begrijpen. Jezus is toch Zelf ook God? Het is voor ons, zondige mensen, niet te bevatten wat het is om de volle toorn van God over de zonde te dragen (HC vraag 44). Als uitdrukking van wat eigenlijk niet te zeggen is, wordt in dit verband wel eens gezegd: 'God van God ontdaan, wie kan dat verstaan?'

Let op: er is bij Hem geen sprake van wanhoop. Ook in deze uitroep klinkt Zijn hoop. Hij roept: 'Mijn' God. In de evangeliën spreekt Hij in Zijn gebed God aan met 'Vader'. Hier niet, dit laat ook de diepte van Zijn lijden zien.

Vers 50-53 Nu accepteert Hij de edik wel om met grote kracht Zijn laatste woorden te roepen. Als Hij de geest 'geeft', is dat anders dan bij mensen. Als zij sterven, heeft dat iets van het leven verliezen. Maar de Heere Jezus legt Zijn leven af. Zijn sterven is een daad van Zijn eigen wil (Johannes 10:18).

Het gaat met grote wonderen gepaard. Duidelijk wordt dat de tempeldienst nooit meer nodig is. God opende een andere weg, die bij Hem vandaan komt. Daarom scheurt het gordijn van boven naar beneden.

De opstanding van 'vele heiligen', gelovigen, is een soort voorbode van de jongste dag als alle graven open gaan omdat Jezus de macht van de dood overwon. Opvallend is dat zij pas na Jezus' opstanding naar Jeruzalem gaan. Goede Vrijdag en Pasen horen bij elkaar. Jezus betaalde niet alleen voor de zonde. Hij verbrak de macht van de dood én Hij heeft ook de macht om nieuw leven te geven.

Vers 54-56 Een Romein die erbij staat en alles zag en hoorde, erkent: 'Deze was Gods Zoon.' Triest dat er maar één is. En tegelijk wonderlijk: het heeft iets van Pinksteren, een heiden komt tot geloof.

En tenslotte zijn er vrouwen; zij maakten Jezus in Zijn leven van nabij mee, maar staan nu van verre. Ze durven en willen waarschijnlijk niet zo dicht bij dit gebeuren staan. Voor de discipelen moet dit beschamend geweest zijn. En tegelijk ook heel eerlijk dat een discipel als Mattheüs er melding van maakt.

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

Met deze opdracht denken de jongeren alvast na over het thema van deze schets: wat betekent verlatenheid?

De antwoorden op deze vragen zijn in uitgebreide vorm terug te vinden in bovenstaande achtergrondinformatie, maar bij elke vraag geven we hieronder de kern weer.

1. –
2.
 - m. *Persoonlijk antwoord.*
 - n. – Zie voor mogelijke bijbelteksten ook de achtergrondinformatie hierboven.
- 3.

- a. – *Een mooie opdracht voor de beeld-denkers.*
 - b. Hij is als een eenvoudig plantje, klein, nederig, nietig. Niks aan Hem is bijzonder. Hij lijkt geen eer waard te zijn. Hij was zelfs veracht en onwaardig. Men wilde niet eens naar Hem kijken. Toch is Hij het juist die alle ziekten en smarten gedragen heeft. Hij werd vanwege onze zonden gedood, verbrijzeld. Hij bracht door Zijn sterven leven aan wie in Hem gelooft.
 - c. De mensen spotten met Hem. De Heere Jezus wordt niet geëerd. Toch is Hij juist hier bezig de zonden te verzoenen, de straf te betalen.
4. De misdadigers: ze hangen links en rechts van Jezus. Ze spotten net zo hard met de anderen mee. Let op: Mattheüs schrijft niks over de ene misdadiger die zich bekeert.
De omstanders: ze lasteren Hem en roepen dat Hij toch wel van het kruis af kan komen als Hij Gods Zoon is.
De soldaten: ze dobbelen om Jezus' kleding. Ze spotten mee. Ze spelen een rol in het 'spel' rondom het te drinken geven.
De Joodse leiders: ze spotten en roepen dat Hij Zichzelf niet eens verlossen kan. Ze dagen Hem uit: als Hij van het kruis af komt, zullen ze in Hem geloven. Zij citeren Psalm 22.
- 5.
- a. Het laat zien dat de Heere betrouwbaar is, Hij doet wat Hij zegt. En dat de Heere Jezus dus echt de beloofde Messias is.
 - b. *Persoonlijk antwoord.*
 - c. Bij ieder die de Heere belijdt als zijn Verlosser, zal dat ook in het leven te zien zijn. Dan wil je leven tot eer van de Heere.
 - d. Het geloof in de Heere Jezus, het werk van de Geest in je hart. *Laat jongeren eerlijk aangeven waarom ze het niet geloven, wat hen belemmert, wat evt. zou kunnen helpen. Geef eerlijk aan dat de Heere het geloof moet geven, dat het genade is, maar dat er anderzijds ook een willen, een zoeken, een bidden en het gebruik van de middelen van de kant van de mens mag zijn.*
- 6.
- a. Omdat de straf van God op de zonde van de mens in het paradijs de eeuwige godverlatenheid is. Dat is de hel.
 - b. Iedereen die niet in de Heere Jezus gelooft, zal deze straf zelf moeten dragen en zal dus zelf voor eeuwig verloren gaan in de hel.
 - c. Het geeft troost en zekerheid dat we weten dat de Heere Jezus zelfs daar geweest is. Hij voor mij – dat betekent dat ik daar nooit hoef te komen als ik in Hem geloof.
7. *Persoonlijk antwoord.*
- 8.
- j. Je mag Gods liefde zien als je naar Golgotha kijkt. Als je gelooft, zie je hier een bevestiging van Gods liefde. Zelfs toen wij nog zondaren waren, wilde God Zijn Zoon al voor ons geven. Wat een liefde!

- k. Christus heeft met Zijn leven betaald. Als je in Hem gelooft, heeft Hij je vrijgekocht met Zijn bloed. Je bent dan rechtvaardig voor God: de Heere rekent jou je zonden niet aan omdat die vergeven zijn om Jezus' wil.
- l. Dat je zeker mag zijn van je behoud omdat de Heere Jezus leeft. Hij is gestorven voor ons toen wij nog zondaren waren. Toen had Hij ons al lief. Dan mag je toch zeker weten dat die liefde er is en dat wij behouden worden nu Hij leeft.

9. –

Slotopdracht

Een mooie opdracht om terug te kijken op het geheel van deze Handreiking en een persoonlijke toepassing te maken.